Пролетары ўсіх краін, еднайцеся!

Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 193 (6470) | 23 жніўня 1939 г., серада | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ У НУМАРЫ:

Масква, Крэмль. Таварышу Сталіну.
Паведамленне Наркамфіна Саюза ССР.
166.389 тысяч рублёў у пазыку дзяржаве.
Соўгасы Украіны выканалі план хлебауборкі і хлебаздачы.
Калгасы Каменец-Падольскай вобласці выканалі план хлебапаставак.
Абласныя нарады перадавікоў сацыялістычнай жывёлагадоўлі.
Усебеларуская нарада актыва работнікаў ільняной прамысловасці.
Спаборніцтва ў абароннай рабоце паміж БССР і Далёкім Усходам.
ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ:
Р. Г. Рэйнеліс — Вучоба раённага актыва.
С. Саўчанка — Разгортваем агітацыйна-масавую работу.
Н. Пірыхін — Бесклапотныя адносіны да партыйнага ўліку.
МАЛЕНЬКІ ФЕЛЬЕТОН: С. Кунаўскі — Анкаты-сіенты не будзе.
АГРЫБУЛЬНЫЯ:
А. Вератнёў — Ліквідаваць адставанне цагельнай прамысловасці.
В. Кудраўцаў — Англія і Японія.
На Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. Чалавек супроць стыхіі. Ф. Ананіч — Вялікае шчасце набываць на выстаўцы.
Прапаганда ефрамаўскага вопыту.
Л. Хазеў, П. Крывашэеў — Веткаўская МТС вывае сабе сьвецк.
ЗА РУБЯЖОМ:
Нарвежская дэлегацыя на сельскагаспадарчай выстаўцы.
Заява двух кітайцаў.
Падрыўная дзейнасць Ван-Цзін Вея.
Напружанае становішча ў Данцыгу.
Ваенныя дзеянні ў Кітаі.

Хутка і добраякасна пасеяць азімыя

Калгасы нашай рэспублікі ўступілі ў адказны перыяд барацьбы за высокі ўраджай будучага года—пачалася сяўба азімых. Перад кожным раёнам і МТС, калгасам і соўгасам, перад партыйнымі, земельнымі органамі стаіць задача—правесці сяўбу хутка і высокаякасна, у найлепшыя агратэхнічныя тэрміны адбрэным насеннем, на добра апрацаванай і угноенай глебе.

Задача адказная! У агульным балансе зерневых культур азімыя пасевы займаюць вельмі значнае месца. У гэтым годзе калгасы рэспублікі павінны засеяць 830.000 гектараў азімых, з іх 268.000 гектараў—па занятых папарах. На многія калгасах плошча пад азімыя значна павялічана. Калі ў мінулым годзе калгасы БССР засеялі 73.2 тысячы гектараў азімых па занятых папарах, то ў гэтым годзе трэба засеяць 110 тысяч гектараў.

Найлепшыя агратэхнічныя тэрміны сяўбы азімых для БССР з'яўляецца перыяд ад 20 жніўня да 5 верасня. Гэта даказана самім жыццём, хвесціткамі перадавых калгасаў, соўгасаў, вопытам сельскагаспадарчай навукі.

Калгас імені Тальмана, Брагінскага раёна, ініцыятар сацыялістычнага спаборніцтва за высокі ўраджай, удзельнік Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі, з году ў год збірае вялікія ўраджаі азімых гэтым таму, што ён, як правіла, праводзіць сяўбу азімых у найлепшыя агратэхнічныя тэрміны. Па Украіне ён у правільна арганізаванай сяўбы ў калгасе і ўгнойвае. У калгасе сяўба праходзіць хутка і добраякасна, у лепшыя агратэхнічныя тэрміны.

Вось ужо некалькі дзён як у многіх раёнах пачалася сяўба азімых. Аднак тэмпы сяўбы ў многіх раёнах вельмі нізкія.

У многіх раёнах і калгасах не забяспечана своечасовая падрыхтоўка да сяўбы. Многія калгасы і МТС яшчэ не закончылі ўзмех папараў, не падрыхтавалі насенне. Такое становішча ў Быхаўскім, Клецкім, Петрыкаўскім, Гомельскім, Лоеўскім і іншых раёнах.

Калгасы Рагачоўскага раёна...

...не пачала... іх калгасы Перахоўскага і многіх іншых раёнаў. Большасць калгасаў Перахоўскага раёна яшчэ да гэтага часу не забяспечана кандыцыйным насеннем. З 78 калгасаў толькі 14 абмяняліся ўраджаем з насенняводствам-гаспадаркамі. Дзяржава ж асватная палітыка ў адносінах іх гэтай работы яшчэ не пачала шэрагу калгасаў на засыпку насення.

Многія МТС рэспублікі затрымваюць насенне капітальнага рамонту трактараў, не прадугледзеўшы заціпляванне ім разбуранага трыктароў, і мэта, а не яшчэ адсталі з насеннем. Многа нарэкаў на 1-га жніўня з «ХІІІ-гоя» Баставіцкіх МТС зараварыла павялічэннем. Талачынскага раёна, Шацкага МТС, Петрыкаўскага і Хойнікскага раёнаў не падрыхтавана да сяўбы. Калгасы атрымалі толькі 2 цэнтнеры на гектар з плану. Для Кастрычніцкай МТС...

Недапушчальнае з'яўленне і той факт, што калгасы рэспублікі не праступілі амаль яшчэ да абмену рабавога зернопам яшчэ на насенне. Па складах Загатзерна трэба абмяняць 9.000 тон збожжа, а абмен яшчэ зусім не пачынаецца. У многіх раёнах Віцебскай і іншых абласцей ні пункты Загатзерна цяпер не прымаюць, не даюць калгасам зерня на насенне...

Трактары і вывазка ўгнаенняў таксама арганізавана незадавальняюча. Яшчэ да гэтага часу на складах Беларусі няма дастатковай колькасці мінеральных угнаенняў, якія прызначаны для азімых. Толькі на адной станцыі Гатчынскага раёна ляжыць 545 тон угнаенняў, прызначаных для калгасаў Глускага раёна. Не вывезены ўгнаенні і калгасамі Васілевічскага, Жураўліцкага, Рагачоўскага, Любанскага, Чэрвеньскага і іншых раёнаў.

Неарганізаванасць і бесклапотнасць у пытаннях падрыхтоўкі і правядзення сяўбы азімых маюць месца ў шэрагу раёнаў. Ёсць шмат такіх фактаў, калі прастаіваюць сеялкі, плугі, трактары з-за адсутнасці запасных частак або паліва. Ужо зараз у Сіроцінскага раёна, засеялі 25 гектараў з-за недахопу насення...

Партыйныя і савецкія арганізацыі, земельныя органы, МТС і калгасы павінны неадкладна стварыць і адсталых раёнаў ні як выключыць, каб правесці сяўбу ў самыя лепшыя тэрміны.

ЦК КП(б)Б патрабуе ўсе партыйныя і савецкія арганізацыі, каб правядзенне азімай сяўбы ва ўстаноўленыя тэрміны і ў 1940 годзе рашуча змянілася на ўсім працягу, каб кожная партыйная і савецкая арганізацыя выконвала ўстаноўлены план сяўбы азімых і пашырэння ўраджайнасці яго ў 1940 годзе ваеннай практыкай. Трэба даць вызначаныя заданні кожнаму калгасу і брыгадзе, арганізаваць сацыялістычнае спаборніцтва за высокаякасную сяўбу азімых.

Для паспяховага правядзення сяўбы і барацьбы за высокі ўраджай трэба шырока разгарнуць масава-палітычную работу сярод калгаснікаў, паказаць ім вялікае значэнне гэтай справы, трэба шырока папулярызаваць і распаўсюджваць вопыт стаханаўцаў і перадавікоў сельскай гаспадаркі.

Толькі гэтым і можна тлумачыць, што азімая сяўба застала знянацку кіраўнікоў ... бальшавіцкую падрыхтоўку, якая-б забяспечыла правядзенне сяўбы ў сціслыя тэрміны, на высокім агратэхнічным узроўні.

Трэба прапагандаваць і множыць вопыт удзельнікаў Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі — гэтай магутнай школы стаханаўскага вопыту і бальшавіцкіх перамог сацыялістычнага земляробства.

Абласныя нарады перадавікоў сацыялістычнай жывёлагадоўлі

МОЗЫР, 22 жніўня. Сёння, у 5 гадзін вечара, у памяшканні абласнога тэатра адкрылася абласная нарада перадавікоў сацыялістычнай жывёлагадоўлі Палесся. У рабоце нарады прымаюць удзел 275 чалавек.

Пад бурныя авацыі ўсяго зала выбран пачотны прэзідыум у саставе членаў і кандыдатаў Палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з таварышам Сталіным.

З дакладам аб мерапрыемствах па рэалізацыі пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб развіцці грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах выступіў сакратар Палескага абкома КП(б)Б тав. Маркін. Тав. Маркін паставіў перад партыйнай арганізацыяй вобласці і работнікамі жывёлагадоўлі рад канкрэтных задач па далейшаму павелічэнню пагалоўя жывёлы ў калгасах, паляпшэнню пароды жывёлы і пашырэнню кармавой базы.

Пад бурныя апладысменты ўдзельнікі нарады прынялі прывітальную тэлеграму таварышу Сталіну.

МАГІЛЕЎ, 22 жніўня. Адкрылася абласная нарада па жывёлагадоўлі. Прысутнічае 300 чалавек — конюхі, даяркі, цялятніцы, свінаркі, загадчыкі калгасных ферм, старшыні перадавых калгасаў і сельсаветаў, спецыялісты па жывёлагадоўлі, работнікі райземаддзелаў, знатныя людзі вобласці, узнагароджаныя ордэнамі і медалямі.

У пачотны прэзідыум выбраны Палітбюро ЦК ВКП(б), таварышы Тэльман і Хозе Дыяс.

З дакладам аб рэалізацыі пастановы партыі і ўрада наконт развіцця грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах выступіў сакратар Магілеўскага абкома КП(б)Б тав. Макараў.

У спрэчках па дакладу выступілі загадчык свінатаварнай фермы калгаса імені 1 мая, Касцюковіцкага раёна, тав. Дмітрачэнка і ветэрынарны ўрач Клічаўскага раёна тав. Сомаў.

Бурнымі апладысментамі сустрэлі ўдзельнікі нарады прапанову паслаць прывітанне вялікаму правадыру народаў таварышу Сталіну.

РОСТ МАСКОЎСКАЙ АБЛАСНОЙ ПАРТЫЙНАЙ АРГАНІЗАЦЫІ

У МК ВКП(б) адбылася нарада загадчыкаў арганізацыйна-інструктарскімі аддзеламі і загадчыкаў сектарамі статыстыкі гарадскіх і раённых камітэтаў ВКП(б) вобласці. Нарада абмеркавала статыстычную справаздачу Маскоўскай абласной партыйнай арганізацыі за першую палавіну 1939 года.

За прайшоўшыя 6 месяцаў абласная партарганізацыя прыняла ў кандыдаты ВКП(б) 34.181 чалавека і ў члены ВКП(б) — 16.913 У партыю ідуць лепшыя стаханаўцы прамысловасці і сельскай гаспадаркі, інжынеры, тэхнікі, вучоныя, урачы, настаўнікі і іншыя. У ліку прынятых у кандыдаты ВКП(б) 8.701 жанчына, 16.363 камсамольца, 3.854 інжынера і тэхніка, 130 аграномаў, 148 урачэй, 1.129 навуковых работнікаў, выкладчыкаў ВНУ і школ.

Выступаўшыя ў спрэчках таварышы ўказвалі на нездавальняючае кіраўніцтва раду гаркомаў і райкомаў работай пярвічных партыйных арганізацый па пытаннях прыёму ў ВКП(б). У такіх раёнах, як Валакаламскі, Малаяраславецкі, Талдомскі і інш., у чэрвені прынята ў партыю ўсяго толькі 2—3 калгаснікі.

Нездавальняючы пастаўлена таксама ва многіх раёнах работа па выхаванню кандыдатаў ВКП(б) і пераводу іх у члены партыі. У абласной партыйнай арганізацыі да гэтага часу налічваюцца 23.270 кандыдатаў партыі з пратэрмінаваным кандыдацкім стажам. У радзе раёнаў колькасць такіх кандыдатаў не толькі не скарачаецца, але нават расце.

На нарадзе ўказвалася, што райкомы і гаркомы партыі недастаткова ўважліва аналізіруюць статыстычныя справаздачы.

(ТАСС).

МАСКВА, КРЭМЛЬ.

Таварышу СТАЛІНУ

Дарагі Іосіф Вісарыёнавіч!

Рэспубліканская нарада актыва настаўнікаў і работнікаў народнай асветы Совецкай Сацыялістычнай Беларусі, сабраўшыся для абмеркавання бліжэйшых задач у сувязі з падрыхтоўкай да новага 1939-40 навучальнага года, шле Вам, нашаму правадыру, вялікаму прадаўжальніку справы Маркса, Энгельса, Леніна, самае сардэчнае, палкае, бальшавіцкае прывітанне.

XVIII з'езд вялікай партыі Леніна — Сталіна паставіў перад нашай краінай грандыёзную сусветна-гістарычную задачу — «Дагнаць і перагнаць... галоўныя капіталістычныя краіны эканамічна...», паставіў перад нашай краінай задачу ўсеагульнага сярэдняга навучання ў горадзе і завяршэння ў вёсках і ва ўсіх нацыянальных рэспубліках усеагульнага сямігадовага сярэдняга навучання...».

Мы, настаўніцтва краіны сацыялізма, глыбока сазнаем велічы задач, пастаўленых партыяй і ўрадам у перыяд паступовага пераходу ад сацыялізма да камунізма, калі рашаючае значэнне ўнутры краіны набываюць культурна-выхаваўчыя задачы, задачы камуністычнага выхавання працоўных і пераадалення перажыткаў капіталізма ў сазнанні людзей—будаўнікоў камунізма.

Мы сазнаем усю адказнасць ускладзенай на нас задачы, задачу выхавання і навучання нашага шчаслівага падрастаючага пакалення, пакалення вялікай сталінскай эпохі.

Яркім факелам творчай марксісцкай мыслі Вы асвятлілі наш шлях уперад, к камунізму. Светлая, крышталь на ясная перспектыва, начэртаная Вамі ў гістарычным дакладзе на XVIII з'ездзе партыі, нараджае ў нас пафас працы і ўсяляе ў кожнага з нас пачуццё радасці і гордасці за сваю вялікую радзіму, за партыю Леніна — Сталіна.

Ваш даклад на XVIII з'ездзе ВКП(б) прагучэў на ўвесь свет як натхнёная паэма аб нашым шчаслівым і радасным жыцці, аб нашых бліскучых перамогах і прадстаячых заваяваннях.

Ваш даклад натхніў усю партыю, увесь совецкі народ на далейшую барацьбу за ўмацаванне нашай краіны, краіны перамогшага сацыялізма; на далейшы росквіт сацыялістычнай культуры вялікага многанацыянальнага Совецкага Саюза; на далейшы рост і ідэалагічную загартоўку нашых кадраў, якія з'яўляюцца самым каштоўным і рашаючым капіталам у свеце; на далейшы рост і ўмацаванне інтэрнацыянальнай сувязі і дружбы народаў нашай краіны з працоўнымі ўсяго свету; на ўмацаванне і рост боездольнасці і маналітнасці партыі Леніна—Сталіна.

Мы абяцаем Вам, дарагі Іосіф Вісарыёнавіч, што, узброіўшыся гістарычнымі рашэннямі XVIII з'езда ВКП(б), мы прыкладзем усю сваю энергію, усе свае сілы і веды для таго, каб навучаючыяся ауладалі моцнымі, сістэматычнымі ведамі асноў навук, каб выхаваць іх у духу аддана сці справе партыі Леніна — Сталіна, вялікай краіне сацыялізма, совецкаму народу.

Мы выхаваем з нашых вучняў дастойнае пакаленне ўсебакова развітых, культурных, смелых і адважных будаўнікоў камунізма.

Мы, настаўніцтва Совецкай Беларусі — фарпоста СССР на Заходняй граніцы,— зорка сочым за міжнароднымі падзеямі і моцна памятаем Вашы ўказанні аб капіталістычным акружэнні.

Мы заўсёды гатовы па першаму закліку нашай партыі і ўрада, па Вашаму закліку, таварыш Сталін, быць у першых радах нашай доблеснай і непераможнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, якая б'е і будзе біць ворага на яго ўласнай тэрыторыі.

Няхай жыве вялікая партыя Леніна — Сталіна, арганізатар і кіраўнік сацыялістычных перамог!

Няхай жыве тэорыя Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна!

Няхай жыве марксізм-ленінізм!

Няхай жыве геніяльны прадаўжальнік вялікіх і бяссмертных ідэй Маркса—Энгельса—Леніна—наш дарагі друг і бацька, наш Сталін!

УСЕБЕЛАРУСКАЯ НАРАДА АКТЫВА РАБОТНІКАЎ ІЛЬНЯНОЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

Учора, у мінскім Цэнтральным доме тэхнікі адкрылася Усебеларуская нарада актыва работнікаў ільняной прамысловасці сумесна з звеннявымі — перадавікамі па ільну, скліканая СНК БССР і ЦК КП(б)Б. У рабоце нарады прымае ўдзел 110 чалавек — дырэктары ільназаводаў, работнікі сістэмы Заготлён і райзагаў, аграномы, лепшыя звеннявыя перадавых ільнаводчых калгасаў Беларусі. Сярод дэлегатаў многа ордэнаносцаў і ўдзельнікаў Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі.

Нараду адкрыў намеснік старшыні Соўнаркома БССР тав. Захараў.

Кіраўнік Белканторы Заготлён тав. Міронаў зрабіў даклад аб падрыхтоўцы да пярвічнай апрацоўкі ільну і пянькі.

З кожным годам расце ў Беларусі пасеўная плошча пад тэхнічныя культуры. Сёлета засеяна ільном звыш 200.000 гектараў. Ільнаводства з'яўляецца магутным рычагом росту заможнасці калгаснікаў, павелічэння вагі працадня.

Тав. Міронаў прыводзіць яркія цыфры, якія характарызуюць велізарныя даходы калгасаў ад ільну. У мінулым годзе калгасам БССР выплачана за зданае ільнавалакно і трасту 9,5 мільёна рублёў. Толькі адна сельскагаспадарчая арцель «Новы шлях», Шклоўскага раёна, атрымала за зданае семя 14.000 рублёў і прэмію-надбаўку — 8.302 рублі. На кожны працадзень калгаснікі атрымалі па 16 рублёў. Такіх прыкладаў можна прывесці многа і па іншых раёнах.

Арганізаваныя вясной гэтага года 26.200 ільнаводчых звенняў паказалі ў часе веснавой сяўбы, а таксама на ўборцы выдатныя ўзоры работы. Ураджай ільну ў гэтым годзе вельмі багаты.

Зараз у калгасах наступіў адказнейшы перыяд. Увесь вышераблены лён павінен быць захаваны і здан своечасова ільназаводам для далейшай перапрацоўкі. Між тым, з раду раёнаў паступаюць ужо сур'ёзныя сігналы, што лён у многіх калгасах не рассцілаецца, а звозіцца ў кучы і скідваецца ў амбары. На 15 жніўня разаслана ўсяго 32 проц. вышерабленага ільну.

У спрэчках па дакладу выступілі тт. Смаляк (Чавускі ільназавод), Сямешкін (Віцебскі ільнатрэст) і інш.

На першым пасяджэнні ўдзельнікі нарады аднадушна пад доўга незмаўкаючыя апладысменты прынялі тэкст прывітальнай тэлеграмы правадыру народаў таварышу Сталіну.

Соўгасы Украіны выканалі план хлебауборкі і хлебаздачы

КІЕЎ, 22 жніўня. (ТАСС). Соўгасы сістэмы Наркамсоўгасаў УССР выканалі план уборкі каласавых. Убран хлеб на плошчы 411.720 гектараў.

Сёння соўгасы Украіны здалі дзяржаве 2.701.070 цэнтнераў высокаякаснага зярна. План хлебаздачы выканан на 102,6 процанта. Здача хлеба прадаўжаецца.

КАЛГАСЫ КАМЕНЕЦ-ПАДОЛЬСКАЙ ВОБЛАСЦІ ВЫКАНАЛІ ПЛАН ХЛЕБАПАСТАВАК

КАМЕНЕЦ-ПАДОЛЬСК, 22 жніўня. (ТАСС). Калгасы Каменец-Падольскай вобласці закончылі ўборку каласавых. Убрана 631.411 гектараў. Увесь хлеб заскірдаван. Камбайнамі скошана 167 тысяч гектараў.

На 20 дзён раней мінулага года калгасы выканалі дзяржаўны план хлебапаставак і заканчваюць вывазку зярна у лік натураплаты МТС.

ПАВЕДАМЛЕННЕ НАРКАМФІНА САЮЗА ССР

Падпіска на Пазыку Трэцяй Пяцігодкі (выпуск другога года) на 20 жніўня 1939 года дасягнула 7 мільярдаў 431 мільёна 871 тысячы рублёў, г. зн. перавысіла ўстаноўленую суму пазыкі на 1 мільярд 431 мільён 871 тысячу рублёў.

Далейшая падпіска на пазыку Трэцяй Пяцігодкі (выпуск другога года) з 21 жніўня 1939 года паўсямесна спынена.

166.389 ТЫСЯЧ РУБЛЁЎ У ПАЗЫКУ ДЗЯРЖАВЕ

У час падпіскі на пазыку Трэцяй Пяцігодкі (выпуск другога года) працоўныя Совецкай Беларусі яшчэ раз прадэманстравалі сваю адданасць комуністычнай партыі і совецкаму ўраду, сваю гарачую любоў да сацыялістычнай радзімы. На 21 жніўня падпіска па БССР склала 166.389 тысяч рублёў—на 34 мільёны больш, чым максімальная падпіска ў мінулым годзе.

У лік аплаты падпіскі паступіла звыш 2.200 тыс. руб. Гэта ў 5 разоў больш, чым на гэты перыяд у мінулым годзе.

(БЕЛТА)

Вялікім аўтарытэтам карыстаецца ў калектыве Мінскага паравознага дэпо Заходняй чыгункі малады інжынер па цеплатэхніцы камсамолка тав. Л. М. Каладзей. Нядаўна т. Каладзей працавала памочнікам машыніста паравоза. За час работы на чыгунцы яна прымае актыўны ўдзел у фізкультурна-абароннай рабоце. Яна мае чатыры абаронныя значкі. Тав. Каладзей кулямётчыца. НА ЗДЫМКУ: тав. Л. М. Каладзей.

Фото І. Казловіча.

СПАБОРНІЦТВА Ў АБАРОННАЙ РАБОЦЕ ПАМІЖ БССР І ДАЛЁКІМ УСХОДАМ

ЗРОБІМ НАШУ ФАБРЫКУ НЕПРЫСТУПНАЙ КРЭПАСЦЮ АБАРОНЫ

Калектыў рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў і служачых мінскай шчотачнай фабрыкі імені Крупскай з гарачым адабрэннем сустрэў заключэнне дагавора на сацыялістычнае спаборніцтва ў абароннай рабоце паміж БССР і Далёкім Усходам.

Гэты дагавор — выдатная праграма далейшай работы калектыва фабрыкі.

Кожны з нас добра ведае напружанасць міжнароднага становішча. Кожны рабочы, работніца, інжынерна-тэхнічны работнік і служачы нашага прадпрыемства, як і ўвесь совецкі народ, жыве адным імкненнем — усямерна ўмацоўваць абаронную магутнасць сваёй радзімы.

Пярвічная асоавіяхімаўская арганізацыя фабрыкі еднае 350 членаў таварыства. Падрыхтавана звыш 400 значкістаў ППХА і 134 значкісты ГСА. Калектыў мае выдатны абаронны актыў з 40 чалавек. Сярод іх — стаханаўцы фабрыкі тт. Запруцкая, Юспа, Акуліч, бракёр аддзелачнага цэха тав. Сіліна, начальнік каніфольнага цэха тав. Кацовіч і інш. Усе яны — перадавікі сацыялістычнага спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі і актывісты абароннай работы. Тав. Запруцкая падрыхтавала звыш 10 значкістаў ППХА першай ступені, тав. Кацовіч — 20 значкістаў, тав. Сіліна — 25 значкістаў ППХА.

Калектыў прымаў актыўны ўдзел у пятых Усесаюзных хімічных спаборніцтвах.

Моладзь фабрыкі праяўляе вялікую цікавасць да аўладання лётнай справай. Комсамолка Мура Ахрамовіч без адрыву ад вытворчасці стала лётчыцай. Надзя Аліноўская і Лена Уліцына — парашутысткамі, Зоя Баравік, Маня Шэль, Люба Слабуха і 12 другіх таварышоў — планерыстамі.

Зараз, на аснове дагавора, мы перабудоўваем масава-абаронную работу на прадпрыемстве. Мяркуем арганізаваць 9 новых гурткоў ППХА, да канца года падрыхтуем 300 новых значкістаў ППХА, 120 значкістаў ГСА, дзесяткі варашылаўскіх стралкоў.

Асаблівую ўвагу зараз аддаем падрыхтоўцы дапрызыўнікаў фабрыкі. Даб'емся, каб кожны дапрызыўнік меў па 2—3 абаронныя значкі.

Калектыў фабрыкі аднадушна ўключаецца ў падрыхтоўку да шостых Усесаюзных хімічных спаборніцтваў. У бліжэйшы час правядзем некалькі абаронных дзён на фабрыцы: арганізуем процігазавыя трэніроўкі, ваенныя ігры, масавую здачу норм на абаронныя значкі.

Партыйная, комсамольская і профсаюзная арганізацыі зробяць усё магчымае, каб фабрыка стала сапраўднай крэпасцю абароны.

С. Х. РОГАВА,
сакратар партыйнага бюро шчотачнай фабрыкі імені Крупскай (Мінск).

КАЛГАСНІКІ ЎКЛЮЧАЮЦЦА Ў СПАБОРНІЦТВА

ЧАВУСЫ. 21 жніўня ў калгасе «Юны комунар» адбыўся сход, прысвечаны абмеркаванню дагавора сацыялістычнага спаборніцтва на лепшую пастаноўку масава-абароннай работы ў калгасах і на прадпрыемствах БССР і Далёкага Усхода.

Пункт за пунктам быў зачытан дагавор. Затым выступілі калгаснікі, якія аднадушна адобрылі ініцыятыву ўдзельнікаў Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі — знатных людзей Заходняй і Далёкаўсходняй граніц. Калгаснік тав. Лагуноў сказаў:

— Наш калгас павінен стаць непрыступнай крэпасцю абароны. Мы даб'емся таго, што кожны калгаснік набудзе адну з ваенных спецыяльнасцей, навучыцца метка страляць.

Затым выступіў дапрызыўнік тав. Варазлоў, які ўказаў на недахопы ў рабоце пярвічнай асоавіяхімаўскай арганізацыі і на тое, што яшчэ не ўсе калгаснікі з'яўляюцца членамі Асоавіяхіма.

У прынятай на сходзе пастанове калгаснікі абавязаліся падрыхтаваць да XXII гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі 15 варашылаўскіх стралкоў і 85 іншых значкістаў, а таксама наладзіць работу абаронных гурткоў. Калгас уключыўся ў VI Усесаюзныя хімічныя спаборніцтвы.

Члены сельгасарцелі «Юны комунар» выклікалі на сацыялістычнае спаборніцтва калгаснікаў сельгасарцелі «Перамога» на лепшую пастаноўку абароннай работы.

Новы ўздым абароннай работы

З вялікім адабрэннем сустрэта заключэнне дагавору на сацыялістычнае спаборніцтва па абароннай рабоце паміж БССР і Далёкім Усходам у калгасах пагранічнага Чырвонаслабодскага раёна. Дагавор будзе абмеркаван на сумесных комсамольска-асоавіяхімаўскіх сходах, якія адбудуцца ў бліжэйшыя дні.

19 жніўня ў Чапліцкім сельсовеце па ініцыятыве комсамольцаў была арганізавана вялікая ваенна-тактычная ігра. У ёй прынялі ўдзел звыш 200 чалавек калгаснай моладзі. У гэты-ж дзень у калгасе «Чырвоная зара» 4 дзяўчыны здалі апошнія іспыты на права ўпраўляць трактарам. Гатовіў трактарыстак комсорг калгаса Іван Бірыч.

У ноч з 26 на 27 жніўня ў раёне будзе праведзена вялікая ваенна-тактычная ігра. У ігры прымуць удзел усе комуністы і комсамольцы раёна, прызыўнікі і несаюзная моладзь. Гэта ігра прысвячаецца спаборніцтву паміж БССР і Далёкім Усходам.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

ВУЧОБА РАЁННАГА АКТЫВА

Пасля выпуску «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» партыйныя і совецкія кадры Камарынскага раёна ўзяліся за сур'ёзнае аўладанне марксізмам-ленінізмам. Самастойнае вывучэнне гісторыі партыі стала асноўнай формай вучобы. Можна назваць рад партыйных і совецкіх работнікаў, прадстаўнікоў совецкай інтэлігенцыі, якія ў рэзультаце глыбокай і ўдумлівай работы над сабой значна выраслі палітычна.

Тав. Даніленка — парторг кандыдацкай групы калгаса «Чырвоная Украіна» вывучае зараз чацверты раздзел Кароткага курса. Блудчый — сакратар пярвічнай партарганізацыі калгаса «Чырвоны будаўнік» вывучае 5-ы раздзел. Старшыня Асарэвіцкага сельсовета тав. Лісін сур'ёзна працуе над аўладаннем тэорыі марксізма-ленінізма. Зараз ён з'яўляецца пазаштатным прапагандыстам. Многа працуе над вывучэннем гісторыі партыі тав. Галькевіч. Нядаўна яна выступіла на тэарэтычнай канферэнцыі са змястоўным дакладам аб рэволюцыі 1905 года. Раённая камсамольская арганізацыя вылучыла тав. Галькевіч на кіруючую работу ў РК ЛКСМБ. Дырэктар Перасяцінскай няпоўнай сярэдняй школы тав. Гаўрыленка у рэзультаце сістэматычнай і ўпорнай работы здаў на «выдатна» залік па ўсяму курсу гісторыі ВКП(б) у завочным педінстытуце.

Аднак, далёка не ўсе кіруючыя работнікі ў раёне сур'ёзна працуюць над павышэннем свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню. Тав. Маршалкін — старшыня райвыканкома,—да гэтага часу ўсё яшчэ «азнаямляецца» з «Кароткім курсам гісторыі ВКП(б)». Загадчык Пыркаўскага дома сацкультуры тав. Цярэшчанка вывучае толькі 2-гі раздзел «Кароткага курса». Некаторыя таварышы не ўзяліся за вывучэнне нават першага раздзелу.

Дрэнна дапамагае самастойна вывучаючым гісторыю ВКП(б) і раённы парткабінет. У ім няма неабходнай літаратуры па гісторыі партыі, адсутнічаюць і журналы. У парткабінеце ёсць усяго адзін экземпляр журнала «Прапагандыст».

Неабходна перабудаваць работу парткабінета, у першую чаргу забяспечыць яго асноўнай марксісцка-ленінскай літаратурай, журналамі.

Р. Г. РАЙНЕЛЕС,
прапагандыст Камарынскага раёна.

РАЗГОРТВАЕМ АГІТАЦЫЙНА-МАСАВУЮ РАБОТУ

Дзержынскі РК КП(б)Б за апошні час разгарнуў шырокую масава-растлумачальную работу па падрыхтоўцы да выбараў у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных. Нядаўна райком партыі склікаў нараду сакратароў пярвічных партарганізацый, на якой абмеркаваны пытанні падрыхтоўкі да выбараў і намечаны канкрэтныя мерапрыемствы па разгортванню агітацыйна-масавай работы. Апрача таго, склікана нарада загадчыкаў Дамоў соцыялістычнай культуры і калгасных клубаў, на якой было абмеркавана Палажэнне аб выбарах у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных.

Пярвічныя партыйныя арганізацыі зараз пераглядзелі і зацвердзілі састаў агітатараў. Усяго зацверджана 412 чалавек, замест працаваўшых да гэтага часу 317. Мы адабралі агітатараў з ліку лепшых, тэарэтычна падрыхтаваных комуністаў і беспартыйных, правераных у часе выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР.

Аддзел прапаганды і агітацыі райкома партыі вылучыў 17 таварышаў з раённага актыва для правядзення семінараў агітатараў па распрацоўцы Палажэння аб выбарах у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных.

Для таго, каб глыбока раз'ясніць рашэнні і матэрыялы другой Сесіі Вярхоўнага Совета БССР працоўным раёна, створаны 2 агітбрыгады з 28 чалавек. Гэтыя брыгады зрабілі ўжо 17 выездаў у калгасы раёна, 4.250 калгаснікаў вывучаюць Палажэнне аб выбарах у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных і іншыя матэрыялы другой Сесіі Вярхоўнага Совета БССР.

Мы зрабілі толькі першыя крокі ў агітацыйна-масавай рабоце.

Размах прадстаячых выбараў у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных патрабуе самага шырокага развіцця ўсіх форм большэвіцкай агітацыі.

С. САЎЧАНКА,
заг. аддзела прапаганды і агітацыі Дзержынскага РК КП(б)Б.

ЗАТРЫМЛІВАЮЦЬ ВЫДАЧУ ПАРТДАКУМЕНТАЎ

Пасля XVIII з'езда ВКП(б) Плешчаніцкая раённая партыйная арганізацыя значна папоўніла свае рады. У партыю прыняты дзесяткі стаханаўцаў і ўдарнікаў соцыялістычнай вёскі, прадстаўнікоў совецкай інтэлігенцыі.

Згодна рашэння ЦК ВКП(б) райкомы абавязаны выдаваць партдакументы прынятым у партыю не пазней, чым праз 10 дзён пасля зацвярджэння пастановы агульнага сходу пярвічнай партарганізацыі. У Плешчаніцкім райкоме гэтае рашэнне ЦК ВКП(б) не выконваецца. Цэлымі месяцамі хадзяць прынятыя ў партыю ў райком за атрыманнем партыйных дакументаў.

Так, яшчэ ў студзені калгаснік тав. Бабровіч І. І. прыняты ў кандыдаты партыі, але кандыдацкую картку ён не атрымаў. Не атрымалі кандыдацкія карткі тт. Сусед, Аляксеенка, якія прыняты ў кандыдаты ВКП(б) пяць месяцаў таму назад. Не атрымала партбілета т. Пыльціна, пераведзеная з кандыдатаў у члены партыі.

На запытанні маладых комуністаў—чаму ім затрымліваюць выдачу партдакументаў, у райкоме спакойна адказваюць: «Хутка выдадзім». Так абяцаюць на працягу некалькіх месяцаў.

Два месяцы назад загадчык аддзела учота РК КП(б)Б тав. Аляксееў апраўдаў затрыманне ў выдачы партдакументаў адсутнасцю бланкаў. Зараз бланкі атрыманы, 40 кандыдацкіх картак і партбілетаў ужо выпісаны, але чамусці не выдаюцца.

І. МУРАВІЦКІ.

455 агітатараў прыступілі да работы

У сувязі з надыходзячымі выбарамі ў мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных Лепельскі райком партыі правёў нараду сакратароў пярвічных партыйных і комсамольскіх арганізацый.

Партыйныя арганізацыі раёна вылучылі 455 агітатараў, якія прыступілі ўжо да раз'яснення працоўным Палажэння аб выбарах. Вылучаны таксама 23 кіраўнікі агіткалектываў.

На занятках гуртка, дзе агітатарам тав. Пацей (калгас «Рабочы шлях», Каменскага сельсовета), прысутнічала 24 калгаснікі. Гутарка прайшла вельмі ажыўлена. Агітатару было задана многа пытанняў. З нязменнай актыўнасцю праходзяць заняткі і ў гуртку, дзе агітатарамі кандыдат партыі тав. Цыбут і комсамолец тав. Казлоўскі.

Агітатары, вылучаныя партарганізацыяй першай Лепельскай МТС, правялі ўжо па 2—3 заняткі. Гутаркі яны арганізавалі непасрэдна ў полі, у брыгадах і звеннях.

Не праводзяць ніякай работы з агітатарамі пярвічныя партарганізацыі Лепельскага і Ляхаўскага сельсоветаў.

Н. ЛАПІН.

БЕСКЛАПОТНЫЯ АДНОСІНЫ ДА ПАРТЫЙНАГА ЎЧОТУ

Наша партыя, таварыш Сталін заўсёды вучаць партыйныя арганізацыі аб неабходнасці захавання большэвіцкага парадку ў партыйнай гаспадарцы. Добра наладжаны партыйны ўчот, выдатны парадак у партыйным доме гарантыруюць ад пранікнення ў рады партыі варожых і сумніцельных людзей.

Гэту ісціну, на жаль, не разумеюць у Перахоўскай раённай партыйнай арганізацыі. Партыйны ўчот запушчан, гэтаму адказнаму ўчастку не надаюць належнай увагі. У райкоме партыі несур'ёзна падыходзяць да вылучэння работнікаў учотнага аддзела. Зачастую туды пасылаюць людзей, якія не апраўдалі сябе на іншай рабоце. За адзін толькі апошні год змянілася 4 загадчыкі учотным аддзелам. Празмерная цякучасць работнікаў з'яўляецца адной з прычын запушчанасці партыйнай гаспадаркі.

Звыш трох месяцаў загадваў учотам член партыі тав. Кас'янаў. Ён жадаў працаваць, але хвароба перашкаджала рабоце. А запушчанасць партыйнага ўчоту прыняла вялікія размеры. Райком рашыў вылучыць загадчыкам учоту тав. Юр'ева. Не паспеў тав. Юр'еў па-сапраўднаму ўзяцца за справу, як роўна праз два месяцы яго выклікаў да сябе сакратар райкома:

— Вось што, тав. Юр'еў, — дзелавым тонам сказаў сакратар, — вам прыдзецца пайсці на работу ў райза. Ва ўчотным аддзеле можа працаваць любы комуніст, а ў райза абы каго не пашлеш.

Бясспрэчна, зямельныя органы — гэта важнейшыя ўчасткі ў раёне, якія неабходна ўсямерна ўмацоўваць здольнымі кадрамі. Але не менш важнай работай з'яўляецца ўчотны аддзел райкома, і нікому не дано права ператвараць гэты ўчастак партыйнага апарата ў прахадны двор.

Наплявацельскія адносіны райкома да партыйнага ўчоту прывялі да сумных вынікаў. Груба нарушаны тэрміны выдачы партыйных дакументаў, устаноўленыя ЦК ВКП(б). Выдачу іх затрымліваюць па 2—3 месяцы.

Такая практыка прывяла да таго, што 32 члены і кандыдаты партыі яшчэ не атрымалі партыйных дакументаў. Большасць чакае з красавіка месяца, а член партыі тав. Содэлеў з студзеня ніяк не можа атрымаць партыйны білет.

У асабовай учотнай картцы павінна быць поўнасцю адлюстравана дзейнасць комуніста. Кожнае перасоўванне на службе члена, або кандыдата партыі трэба неадкладна занасіць ва ўчотную картку. Аднак, у райкоме не жадаюць займацца гэтымі «дробязямі». Так, яшчэ з дня абмену партыйных дакументаў не заносілася ва ўчотныя карткі перасоўванне комуністаў па службе. Ва ўчотнай картцы члена партыі Фамы Шамкіна значыцца, што ён працуе старшынёй калгаса «Вольная праца». Але за гэты перыяд т. Шамкін быў загадчыкам хлебапякарні, старшынёй Носовіцкага, Краўцоўскага сельсоветаў. І гэтага не відаць у яго ўчотнай картцы.

Усю віну за запушчанасць партыйнага ўчоту ў райкоме ўзвальваюць на пярвічныя партыйныя арганізацыі. Апошнія быццам не жадаюць прадстаўляць ў райком весткі па форме № 4 аб прасоўванні комуністаў. Паўстае пытанне: а як рэагіруе на гэта райком?

Даволі часта ў раён па пуцёўках вышэйстаячых партыйных арганізацый прыязджаюць на работу новыя таварышы, нямала членаў і кандыдатаў партыі выбываюць у іншыя раёны рэспублікі. Абавязак учотнага аддзела райкома — своечасова, згодна інструкцыі ЦК ВКП(б), знімаць і браць на партыйны ўчот комуністаў. Але і тут існуе поўны беспарадак.

4 месяцы назад у раён прыбыў новы загадчык райза—комуніст тав. Седой. Ён прыняты на ўчот без прад'яўлення прымавальнага талона. Райком нясвоечасова высылае ўчотныя карткі на выбыўшых з раёна комуністаў. Былы сакратар райкома тав. Прывалаў больш 5 месяцаў працуе ў Мінску, але райком не выслаў яшчэ яго ўчотную картку.

Па прыкладу райкома, пярвічныя партыйныя арганізацыі вельмі слаба займаюцца пытаннямі партыйнай гаспадаркі. У пярвічных партарганізацыях калгасаў імені Леніна, РВК, саўгаса «Насовічы» кнігі ўчоту комуністаў запаўняюцца неахайна. Часта бывае, што члены партыі заносяцца ў графу «кандыдата» і наадварот.

Бестурботныя адносіны да партыйнага ўчоту паказваюць, што сакратар РК КП(б)Б тав. Спыткін забыў папярэджанне партыі аб тым, што класавы вораг знаходзіць сабе лазейку там, дзе нядбайна адносяцца да партыйнай гаспадаркі.

Гомельскі абком партыі не раз слухаў даклады Перахоўскага райкома аб становішчы партыйнай гаспадаркі і ўчоту, але ўся бяда ў тым, што абком не займаецца праверкай выканання сваіх уласных дырэктыў.

Н. ГІРШЫН.

У чытальні клуба медыка-санітарных работнікаў гор. Бабруйска. НА ЗДЫМКУ (на пярэднім плане): урач-хірург бабруйскай больніцы А. П. Церпугаў за вывучэннем «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». Фото М. Шкляра (фотахроніка БЕЛТА).

МАЛЕНЬКІ ФЕЛЬЕТОН

АПЛАДЫСМЕНТАЎ НЕ БУДЗЕ

Ішло пасяджэнне прэзідыума горсовета. На павестцы дня — праверка выканання наказаў выбаршчыкаў у сувязі з справаздачай дэпутатаў гарадскога Совета дэпутатаў працоўных. Прэзідыум быў у поўным саставе, за выключэннем сакратара, які спазніўся. Чаму спазніўся сакратар? Ён заўсёды такі акуратны.

Калі пасяджэнне было ў разгары і на стол быў пастаўлен трэці графін вады, у пакой, прыхрамваючы на левую нагу, увайшоў сакратар. Прысутныя запытальна паглядзелі на яго, мў... што здарылася? [illegible]

[illegible]

Пакуль прэзідыум горсовета засядае, перанясёмся ў Жлобін, паглядзім, як выконваюцца наказы выбаршчыкаў.

[illegible]

— Вельмі проста. У горадзе ёсць адзін аўтобус, [illegible]

[illegible]

У 1934 годзе ў Жлобіне ў добрым месцы, паблізу ад вакзала, была пабудавана гасцініца, разлічаная на 80—90 чалавек. У пачатку 1938 года кіраўнікі гасцініцы [illegible]

[illegible]

С. КУНАЎСКІ.

ЛІКВІДАВАЦЬ АДСТАВАННЕ ЦАГЕЛЬНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

Многім будоўлям у нашай рэспубліцы нехапае цэглы. Вінават у гэтым за ўсё Наркамат мясцовай прамысловасці і яго цагельныя трэсты. За 7 месяцаў гэтага года прадпрыемствы трэста недадалі будоўлям звыш 10 мільёнаў цэглы. Сортнасць выпушчанай цэглы вельмі нізкая. Страты трэста за гэты перыяд перавысілі 1 мільён рублёў. [illegible]

[illegible]

Заводы № 1 у Мінску. [illegible]

[illegible]

Вялікі разрыў паміж пагрузкай і выгрузкай. [illegible]

[illegible]

А. ВЕРАТНЁЎ.

АНГЛІЯ І ЯПОНІЯ

Новая агрэсія японскага імперыялізма супроць Кітая, якая пачалася ў ліпені 1937 года, праследуе далёка ідучыя мэты. Нападаючы на Кітай, японскія пануючыя класы паставілі сваёй задачай—ператварыць гэту краіну ў манапольны рынак недастаючай ёй для «вялікай вайны» ваеннай сыравіны (вугаль, жалеза, каляровыя металы, бавоўна). Адначасова японская ваеншчына разлічвае скарыстаць Кітай, як плацдарм для далейшай агрэсіі на поўначы супроць СССР і Мангольскай Народнай Рэспублікі і на поўдні — супроць каланіяльных уладанняў Англіі, ЗША, Францыі і Галандыі.

Побач са спробамі эканамічна асвоіць акупіраваныя раёны Кітая, Японія не забывае і сваю «паўднёвую жыццёвую лінію» — як выразіўся нядаўна генерал-губернатар Фармозы адмірал Кабаясі — прабрацца бліжэй да Галандскай Індыі, Французскага Інда-Кітая, Філіпін і Брытанскіх Малаккі і Борнео. Захват вострава Хайнань, Парасельскіх астравоў і групы астравоў Спратлі—жывое гэтаму сведчанне.

* * *

Захваты Японіі ў Кітаі і яе прасоўванне на поўдзень ударацюць у першую чаргу па інтарэсах Англіі. Англія мае як у Кітаі, так і ў краінах паўднёва-заходняй часткі Азіі каласальныя капіталаўкладанні, трымае ў сваіх руках салідную долю гандлю і глыбока зацікаўлена ў велізарных прыродных багаццях гэтых краін.

Асноўная частка англійскіх капіталаўкладанняў прыходзіцца на Цэнтральны і Паўднёвы Кітай (каля 1.250 мільёнаў долараў). Гэтыя капіталаўкладанні ўдвая больш японскіх і ў 5 разоў—амерыканскіх. У Шанхаі, Ханькоу, Цяньцзіне і ў іншых кітайскіх гарадах англічанам належалі або ад іх залежалі сотні розных гандлёвых і прамысловых прадпрыемстваў.

Суднаходства па цэнтральнай воднай магістралі — раца Янцзы, у даліне якой сканцэнтрыравана асноўная частка насельніцтва Кітая, знаходзілася таксама галоўным чынам у руках англічан. 40 проц. рэчных перавозак у Кітаі падала на долю англійскіх кампаній. Англійскаму капіталу належыць рад чыгунак. Гарадская гаспадарка (вадаправод, газ, электрычнасць, тэлефон, трамвай) ва многіх гарадах Кітая была ў руках англійскіх банкаў і кампаній.

Кітай з'яўляецца для Англіі велізарным рынкам збыту. Ва ўсім замежным гандлі Кітая доля Брытанскай імперыі складала яшчэ зусім нядаўна каля 25 процантаў.

Захват японскімі войскамі Цяньцзіня, Шанхая, Кантона, Ханькоу і Сватоу нанёс значныя страты англійскім інтарэсам. Разбурэнні ад ваенных дзеянняў і прамы грабёж японцамі англійскіх прадпрыемстваў у Шанхаі пазбавілі англічан значнай долі тых 900 млн. долараў, якія былі ўкладзены ў эканоміку Шанхая. Тое-ж наглядаецца і ў іншых акупіраваных гарадах. Выцясняючы англічан, японскія капіталісты неадкладна прыбіраюць к рукам іх прадпрыемствы. У снежні 1938 года японцы закрылі для іншаземных параходаў навігацыю на рацэ Янцзы і ў тым-жа месяцы перадалі манаполію на суднаходства новаарганізаванай на японскія капіталы параходнай кампаніі. У рукі японцаў перайшла большасць чыгунак у акупіраваных раёнах.

Японцы адабралі ў англійскіх уласнікаў прыстані і складскія памяшканні ў партах. Японскія ўлады ўсяк перашкаджаюць пагрузцы і разгрузцы іншаземных параходаў. Ганконг фактычна адрэзан ад астатняга Кітая, і яго роля паўднёвых варот англійскага пранікнення ў Кітай зводзіцца к нулю.

У акупіраваных раёнах японцы стварылі дзве кампаніі па эксплаатацыі Паўночнага і Цэнтральнага Кітая. Японія звяла англійскі гандаль з акупіраванымі тэрыторыямі на нішто.

Два годы японскай агрэсіі ў Кітаі ва многім нанеслі сур'ёзны ўдар па англійскаму ўплыву ў важнейшых галінах народнай гаспадаркі Кітая. Страты Англіі ў Кітаі незлічоны па сваіх размерах. Але японская экспансія ідзе далей.

Японія ставіць пад пагрозу марскія шляхі паміж Сінгапурам і Ганконгам. Абаснаваўшыся на астравах Спратлі, японцы ствараюць базу паветранага і падводнага флотаў ля багацейшых калоній Англіі і Галандыі ў паўднёвым басейне Ціхага акіяна.

Здавалася-б, што інтарэсы Кітая ва многіх пунктах супадаюць з інтарэсамі Англіі, якая моцна церпіць ад японскай агрэсіі. Аднак, не гледзячы на неаднаразовыя рашэнні Лігі нацый аб аказанні падтрымання Кітаю, англійскі ўрад фактычна не аказваў непасрэднай дапамогі Кітаю. У той-жа час пэўныя англійскія кругі яшчэ задоўга да цяперашніх англа-японскіх перагавораў аказвалі, хоць і ўскоснае, але ўсё-ж істотнае фінансавае падтрыманне Японіі.

У пачатку 1938 года лонданскія банкі нягласна заключылі пагадненне з Японіяй аб падтрыманні курса іены на даваенным узроўні (1 шылінг і 2 пенса). У тым-жа годзе англічане згадзіліся на перадачу ўсіх таможаных паступленняў шанхайскага порта японскаму «Іокагама Спешы Бэнк», што фактычна азначае снабжэнне Японіі так неабходнай ёй іншаземнай валютай.

Трэба мець на ўвазе, што англійская рэакцыя баіцца канчатковай перамогі нацыянальна-вызваленчага руху ў Кітаі.

У Англіі да гэтага часу ёсць уплывовыя кругі, якія вераць у магчымасць палюбоўнай здзелкі з Японіяй. Гэтымі настроямі тлумачыцца і той факт, што англійскія ваенныя пазіцыі на Далёкім Усходзе ўсё яшчэ адзначаюцца слабасцю. Сапраўды тэрміновых мер да абароны англійскіх уладанняў у Азіі пакуль што прымаецца мала. Улічваючы гэта, Японія, якая дазарэзу адчувае патрэбу ў фінансавым і іншым падтрыманні звонку, рашыла пагрозамі і шантажом паспрабаваць змяніць палітыку Англіі на Далёкім Усходзе з тым, каб заручыцца яе дапамогаю ва ўлушэнні кітайскага народа.

Для націску на Англію Японія выбрала англійскую канцэсію ў Цяньцзіне, паколькі ў гэтым горадзе ёсць вялікія англійскія гандлёва-прамысловыя інтарэсы (у Цяньцзіне знаходзіцца 117 англійскіх фірм і іх прадстаўніцтваў). Сродкамі гэтага націску была выбрана блакада канцэсіі і здзекі над англійскімі падданымі. У дапаўненне да гэтага японскія ўлады ўзмацнілі пагрозы ў адносінах улад міжнароднага сетльмента ў Шанхаі і прадоўжылі яшчэ раней пачатую блакаду міжнароднай канцэсіі ў Амоі (Гулансу).

Пад такім націскам з боку Японіі англійскі ўрад згадзіўся на скліканне ў Токіо канферэнцыі «круглага стала» для ўрэгуліравання цяньцзіньскага пытання. Аднак першыя-ж дні перагавораў паказалі, што Японія зусім не мае намеру абмяжоўваць парадак дня канферэнцыі адным толькі цяньцзіньскім пытаннем. Японскія прадстаўнікі патрабавалі ад Англіі выдачы серабра, якое належыць кітайскаму ўраду і знаходзіцца ў банках на тэрыторыі англійскай і французскай канцэсій у Цяньцзіне, абвяшчэння банкнот кітайскага ўрада незаконнымі і адмаўлення Англіі ад падтрымання кітайскай валюты.

Прыняцце гэтых патрабаванняў Англіяй азначала-б поўнае адмаўленне яе ад усіх сваіх інтарэсаў у Кітаі і падначаленне англійскіх прадпрыемстваў і банкаў японскай фінансавай палітыцы. Прыняцце гэтых патрабаванняў азначала-б таксама нарушэнне Англіяй пакта дзевяці дзяржаў (прадугледжваючага падтрыманне незалежнасці і тэрытарыяльнай цэласнасці Кітая), што закранула-б інтарэсы іншых дзяржаў у Кітаі. Англійскі ўрад заявіў, што ён не можа прыняць такія патрабаванні без адпаведнай кансультацыі з ЗША і Францыяй.

У адказ на англійскае адмаўленне вырашыць пытанне аб серабры і валюце ва ўгодным Японіі напрамку японская ваеншчына арганізавала ў Токіо і іншых гарадах рэзкія антыанглійскія дэманстрацыі.

Абстаноўка вакол канфлікта ў Цяньцзіне наглядна паказвае, што ўступкі агрэсару толькі распальваюць яго апетыт. «Мясцовы» інцыдэнт у Цяньцзіне створан японцамі для таго, каб паспрабаваць шляхам пагроз і шантажу звесці рахункі са сваімі сапернікамі на Далёкім Усходзе.

В. КУДРАЎЦАЎ.

НА ЎСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎЦЫ

ЧАЛАВЕК СУПРОЦЬ СТЫХІІ

Маленькае ўбогае поле. Абарваны селянін павольна крочыць за сахой. За ім пягнецца старэнькі дзед з лукошкам. Тым, калі паспявалі хлябы, на поле выходзіла жанчына з сярпом. Між іншым, рэдка і выходзіць не было чаго. Суха знішчалі працу, згарала зярно ў палатках, сотні людзей ішлі па свету з катомкамі.

Далей брудная вясковая вуліца. За нізкім, зняючым толькі што аструганымі чыстымі бярвеннямі, на якіх, як слёзы, застылі каплі смалы, домам кулака — пунная агарожа панскай сядзібы. Пара тых коней ліха імчыць брычку. Круць вус ісправнік. У рабалепных позах застылі сяляне. Побач — крытая чорнай саломай хата бедняка.

Так рысуюць старую вёску два выдатныя макеты ў павільёне — «Паволжжа» Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. Поўная залежнасць ад сляпога капрыза прыроды, раздробленасць, рабская задаўленасць — такавы былі абавязковыя спадарожнікі дарэвалюцыйнага селяніна. Засуха, сухавеі, саранча абрушваліся на ўрадлівейшыя землі Паволжжа і Заволжжа, якія нармальна давалі краіне 200—250 мільёнаў пудоў таварнага зярна. Стыхійна знішчаліся пасевы, жывёла, паміраліся людзі.

Але калі ў старой вёспы цёмны чалавек, узброены толькі сахой, пакорна схіляў галаву перад стыхіяй, то новы чалавек у вёспы сацыялістычнай, узброены сучаснай аграномічнай навукай, перадавой машыннай тэхнікай, аб'явіў вайну стыхіі і знайшоў шляхі, якія вядуць да перамогі.

На XVII з'ездзе партыі І. В. Сталін назваў на сродкі барацьбы з засухай і сухавеямі. Гэта насаджэнне лесаахоўных палос ва ўсходніх раёнах Заволжжа і абваднение.

Вось перад намі макет Куйбышэўскага гідравузла Вялікай Волгі ў павільёне Паволжжа. Вялікая Волга — гэта ўжо не праблема. Гэта практычная задача, якую мы вырашаем зараз. Чалавек атрымлівае магутную зброю для барацьбы з засухай.

Вялікая рэльефная карта раскрывае перад намі грандыёзны стратэгічны план наступлення на стыхію. Ізвіваецца магутная рака. Перагароджаная плацінамі, яна месцамі разліваецца то шырокімі марамі, то распадаецца на невялікія рэкі, рачкі, раўчукі, якія ахватваюць велізарныя масівы. Тут-жа спраўка: абваднение Заволжжа ў многа разоў павялічыць пасеўныя плошчы, у пяць-шэсць разоў узніме ўраджайнасць палёў, дазволіць павялічыць пагалоўе буйнай рагатай жывёлы ў 3—5 разоў, свіней — у 12—15 разоў, авечак — у 8—10 разоў.

І ў барацьбе з засухай, як і ўсюды, ёсць свае зачынальнікі, перадавікі, ініцыятары, якія практычна і тэарэтычна вырашаюць праблемы арганізацыі абвадняльнага земляробства.

Стэнд калгаса імені Варашылава, Марксштадскага раёна, рэспублікі Немцаў Паволжжа даказвае, як часам проста можна вырашаць складанае пытанне. Вось нешырокая, але прамая, як страла, абвадняльная канава, нескладаны дрыўляны затвор, які лёгка ўзнімае адна калгасніца. Рад такіх збудоў — і вось рэзультат: 57 пудоў зярна ў сярэднім з гектара збірае ў год гэты калгас, а да рэвалюцыі тут 20 пудоў было рэдкасцю.

Вось стэнд В. Г. Алейнікава — брыгадзіра калгаса «Красный партизан», Сталінградскай вобласці. Тут абвадняемы ўчастак — 80 гектараў. Брыгада распрацавала і на практыцы праверыла найбольш рацыянальныя метады вядзення абвадняемага земляробства. Своечасова праведзенае глыбокае (да 22 сантыметраў) зяблівае ворыва, двухразовая культывацыя ў два сляды, угнаенне, радковая сяўба, ранняя нарэзка абвадняемай сістэмы і самы старанны догляд за ёй — вось асноўны комплекс алейнікоўскай агратэхнікі, які забяспечыў атрыманне 445 пудоў пшаніцы з гектара.

Вялікі поўнаметражны кінофільм малюе жыццё калгаса «Красный герой», Пугачоўскага раёна, Саратаўскай вобласці. У калгасе абвадняецца вялікі ўчастак у 400 гектараў. Ад элементарнага калгаснікі пераходзяць ужо да больш складанага — для абваднення скарыстоўваецца рэчка Іргіз, ваду якой пяць механізаваных насосаў падаюць у абвадняемую сетку. Абваднение і тут сказалася — калгас атрымлівае надзвычай добрыя, устойлівыя, з года ў год павышаючыяся ўраджаі.

Фільм дэтальна знаёміць з установкай насоса, схемай падачы вады, нарэзкай абвадняемай сістэмы, асабліва мелкай, і спосабы догляду за ёй. Няма ніякіх цудаў. Тое, што калгаснік бачыць у фільме, ён можа зрабіць у сваім калгасе — была-б толькі якая-небудзь рэчка.

Але бывае і так, што ўраджай губіць не засуха, не адсутнасць вады, а пагубныя, усёвысушаючыя вятры, якія ўрываюцца з пустыні. Недарма народная пагалоска называла гэтыя вятры «сухавеямі». Але і супроць сухавея наша сучасная агратэхніка ведае надзвычайны сродак.

Вось палі калгаса «Янгі Турмуш», Чышмінскага раёна, Башкірыі. Іх, як канвоем, акружаюць роўныя рады маладых кудравых дрэў. Гэта лесаабаронныя полосы, займаючыя ў калгасе 38 гектараў. Лясы захавалі калгасу тысячы пудоў поўнацэннага зярна. У калгасе свой лясны пітомнік, за якім любоўна даглядае брыгадзір-лесамеліяратар тав. Гатаула Ібрагімаў, які вырасціў мільёны сажанцаў. Гэтымі сажанцамі калгас шырока забяспечвае суседнія калгасы і нават раёны. Пітомнік, апрача яго прамога прызначэння — ахоўваць ад сухавея калгасныя палі, — даў калгасу ў мінулым годзе 8 тысяч рублёў даходу.

300 такіх пітомнікаў мае Башкірыя. Сем перадавых лесамеліяратараў рэспублікі — удзельнікі выстаўкі — дзеляцца сваім вопытам.

У павільёне «Агралесамеліярацыя» стэнд ордэнаносца П. А. Бугрыма з калгаса імені Кірава, Стара-Керменчыпкага раёна, Сталінскай вобласці. Стэнд расказвае аб тым, як П. А. Бугрым стварыў у калгасе лясны пітомнік, як акружыў калгасныя палі несакрушальнай сцяной лесаабаронных палос, і падрабязна паказвае ўвесь працэс догляду за лесанасаджэннямі. Пасля высадкі сажанца — абавязковая паліўка. Затым радкі 4—5 раз (за лета) апрацоўваюцца матыгамі, а міжраддзі — коннымі культыватарамі. Толькі і ўсяго! Між тым ураджаі на ўчастках, абароненых ляснымі паласамі, у некалькі разоў перавышаюць ураджаі, здымаемыя на адкрытых участках.

Калгас імені Энгельса, Кошкінскага раёна, Куйбышэўскай вобласці, мае 6720 гектараў ворнай зямлі. 52 гектары займаюць лесаабаронныя полосы, якія агараджваюць 2400 гектараў пасеваў.

На прыкладзе гэтага калгаса дасканала відаць каштоўнасць лесаабаронных палос, як сродка барацьбы з сухавеямі.

У 1936 засушлівым годзе калгас атрымаў 5,8 цэнтнера яравой пшаніцы з палёў, якія знаходзяцца пад абаронай лясоў, складаючыхся з дрэў шасціметровага ўзросту.

У тым-жа годзе неабароненыя палі калгаса далі сярэдні ўраджай усяго толькі 0,75 цэнтнера з гектара. У 1938 годзе гэты-ж калгас з палёў, абароненых лесам, атрымаў ураджай везенчукскага жыта па 7—8 цэнтнераў, у той час, як адкрытыя палі далі па 6,4 цэнтнера з гектара.

Нават у добры год абароненыя полосы даюць ураджай вышэй, чым неабароненыя. Напрыклад, у 1937 годзе везенчукскае жыта дало з неабароненых палёў па 20,5 цэнтнера, а з абароненых па 22,4 цэнтнера з гектара.

Паказваючы метады скарыстання лесу, як дасканалай зброі ў барацьбе са стыхіяй, выстаўка дэманструе найбольш прыгодныя для лесаабаронных палос пароды дрэў, якія даюць найбольшы эфект у розных умовах, розных раёнаў.

На XVII з'ездзе партыі І. В. Сталін гаварыў: «Насаджэнне лясоў і лесаабаронных палос ва ўсходніх раёнах Заволжжа мае велізарнае значэнне. Гэта работа, як вядома, праводзіцца ўжо, хоць нельга сказаць, каб яна праводзілася з дастатковай інтэнсіўнасцю...»

З таго часу, калі былі сказаны гэтыя словы, прайшло пяць з палавінай год. За гэты час работа па насаджэнню лясоў, па стварэнню лесаабаронных палос набыла ў нас непараўнаўча большы размах. Зараз у лесамеліяратыўных работах удзельнічаюць 42 тысячы калгасаў і 2421 МТС. За годы толькі двух сталінскіх пяцігодак пасаджана 292.450 гектараў лесаабаронных палос, гэта значыць амаль у 30 разоў больш таго, што стварыла царская Расія за паўтара стагоддзя.

«Аэрапыл», два самалёты тыпа «АП», безлічная колькасць розных іншых апыліцеляў і апрысківаюцеляў: ручных, конных, трактарных. Гэта выдатнае ўзбраенне новага сацыялістычнага чалавека ў барацьбе з адным з самых бязлітасных і пяўхільных у мінулым стыхійных няшчасцяў — саранчой — багата прадстаўлена ў павільёне «Механізацыя».

Яшчэ ў 1929 годзе саранча прынесла сельскай гаспадарцы паўднёва-усходніх раёнаў краіны 280 мільёнаў рублёў убытку. Зараз большэвікі супроцьпаставілі саранчы авіяцыю і хімію.

У цэнтры зала «Хімія ў барацьбе за ўраджай» на стэндзе багата прадстаўлены хімічныя сродкі барацьбы са шкоднікамі сельскай гаспадаркі. У іх ліку мыш'яковістыя прэпараты, арсеніт, арсенат кальцыя, медны купарос, парыжская зелень і іншыя.

Аглядаючы павільёны «Паволжжа», «Агралесамеліярацыя» і «Механізацыя», калгаснік бачыць, як сацыялістычны лад, узброіўшы яго на барацьбу са стыхіяй, дапамагае стварыць земляробства, незалежнае ад капрызаў прыроды.

ВЯЛІКАЕ ШЧАСЦЕ ПАБЫВАЦЬ НА ВЫСТАЎЦЫ

Матрону Цітаўну Калдунову ў Сіроцінскім раёне ведаюць, як стаханаўку калгаса імені Молатава, Шумілінскага сельсовета. Сваёй адданай работай у парніку, на агародзе калгаса яна заслужыла агульную павагу.

Нядаўна яе паслалі экскурсантам на Ўсесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку для азнаямлення з вопытам перадавікоў сацыялістычнай сельскай гаспадаркі. Вярнуўшыся дамоў, яна расказала калгаснікам:

— Вялікае шчасце пабываць на Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы ў нашай слаўнай сталіцы—Маскве. Пяць дзён мы хадзілі па павільёнах і знаёміліся з экспанатамі і метадамі работы перадавікоў. Мяне асабліва цікавілі дасягненні па агародніцтву. Глядзіш і сэрца радуецца, якія велізарныя багацці мае наша краіна! Колькі выдатных людзей вырасціла калгасная вытворчасць!

Калгас імені Молатава, у якім працуе Матрона Цітаўна, з'яўляецца перадавым у раёне па ўсіх сельскагаспадарчых работах. Поўнасцю закончана ўборка ўраджаю, выканан план хлебапаставак, здана каля 4-х тон зярна ў лік натураплаты за работу МТС.

Сёлета калгаснікі знялі ўраджай удвая большы, чым у мінулым годзе. Яравая пшаніца і ячмень даюць у сярэднім па 11 цэнтнераў з гектара. Не менш 2 кілаграмаў зерневых і больш 2 рублёў грашыма прыдзецца на працадзень.

Пераймаючы вопыт перадавікоў, калгаснікі спаборнічаюць за тое, каб заваяваць права ўдзелу ва Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы ў 1940 годзе.

Ф. АНАНІЧ.

ЗВОДКА НАРКАМЗЕМА БССР

аб ходзе сельскагаспадарчых работ у калгасах па абласцях і раёнах рэспублікі на 20 жніўня 1939 г.

(у проц. да плана)

Вобласці і раёны	Зжата і скошана ярых і азімых	У т. л. уборка камбайнамі	Абмалочана азімых і ярых калосавых	Раздзелена пары	Узарана зябліва	Пасеяна азімых
Віцебская вобласць	97,7	56,5	26,2	45,0	35,9	0,8
Раёны:						
Аршанскі	99,3	49,3	23,8	56,9	17,8	0,1
Асвейскі	91,9	49,7	30,3	58,5	35,2	—
Бягушэўскі	100,0	36,9	22,1	60,5	46,5	0,1
Бешанковіцкі	98,8	45,9	23,0	42,6	30,3	—
Ветрынскі	100,0	56,7	23,8	24,7	51,6	0,04
Віцебскі	97,1	67,3	30,4	57,0	28,7	—
Гарадоцкі	97,3	48,9	27,6	64,7	43,1	1,0
Дрысенскі	100,0	56,7	27,7	28,0	34,0	0,2
Дубровенскі	91,1	52,6	25,3	24,9	38,2	—
Лепельскі	100,0	43,1	32,8	32,5	48,7	0,02
Лёзнянскі	100,0	69,6	20,0	51,0	29,1	1,7
Мехаўскі	91,5	66,5	22,3	40,9	42,2	1,0
Полацкі	98,7	56,1	30,0	40,0	10,9	0,4
Расонскі	100,0	47,2	45,4	41,8	35,2	6,1
Сенненскі	97,9	50,1	16,3	24,0	57,2	0,1
Сіроцінскі	99,6	88,5	27,2	56,3	73,0	3,0
Суражскі	96,7	42,1	19,6	27,5	40,7	1,7
Талачынскі	99,5	47,4	20,5	59,7	6,2	1,3
Ушацкі	98,2	50,0	29,7	39,1	31,5	0,3
Чашніцкі	100,0	64,4	28,7	89,2	44,0	0,2
Гомельская вобласць	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Раёны:						
Буда-Кашалёўскі	100,0	119,0	40,2	51,9	12,7	—
Веткаўскі	100,0	55,9	19,8	92,4	64,8	5,8
Гомельскі	100,0	59,0	57,1	71,2	20,9	5,1
Добрушскі	100,0	113,6	47,1	96,4	53,3	5,1
Жлобінскі	100,0	126,6	44,4	66,7	19,3	1,2
Журавіцкі	100,0	89,9	42,2	67,9	30,1	0,9
Карміянскі	100,0	90,2	41,2	78,1	14,4	3,4
Лоеўскі	100,0	99,0	30,2	62,8	40,9	0,6
Рагачоўскі	100,0	91,8	39,5	65,4	43,7	0,1
Рэчыцкі	100,0	54,9	35,8	60,5	23,4	0,4
Свяцілавіцкі	100,0	129,6	63,6	97,6	27,6	0,8
Уваравіцкі	100,0	58,0	50,0	59,6	51,1	0,2
Церахоўскі	100,0	106,3	49,5	98,4	15,0	1,0
Чачэрскі	100,0	95,2	59,8	100,0	33,0	1,0
Стрэшынскі	100,0	92,0	42,1	99,3	11,7	2,7
Магілёўская вобласць	100,0	76,1	30,9	52,9	22,2	0,8
Раёны:						
Асіповіцкі	100,0	45,3	28,1	74,1	27,3	0,3
Бабруйскі	100,0	66,5	32,7	60,3	23,9	0,1
Быхаўскі	100,0	73,9	46,0	90,7	67,3	2,4
Бярэзінскі	100,4	63,1	25,0	64,7	41,3	0,3
Бялыніцкі	100,0	50,5	30,4	49,2	3,6	—
Горацкі	100,0	69,3	23,1	93,0	40,4	0,1
Дрыбінскі	101,8	62,6	24,3	47,8	5,3	—
Кіраўскі	99,3	70,2	29,7	73,0	49,4	0,1
Касцюковіцкі	100,0	[illegible]	[illegible]	84,2	15,2	0,3
Клімавіцкі	100,0	71,3	34,6	78,2	25,7	[illegible]
Клічаўскі	100,0	99,4	31,4	32,3	[illegible]	[illegible]
Круглянскі	100,0	73,3	22,6	46,1	11,8	[illegible]
Крычаўскі	97,8	87,5	32,4	42,3	21,9	—
Магілёўскі	100,0	94,1	36,7	34,9	2,6	—
Мсціслаўскі	99,8	55,1	22,0	34,3	45,6	0,4
Прапойскі	100,1	78,7	33,9	92,7	24,3	1,9
Хоцімскі	101,1	78,6	33,7	59,2	5,6	3,3
Чавускі	99,6	78,6	25,6	53,2	17,4	0,1
Чэрыкаўскі	100,0	98,8	31,6	57,6	3,5	0,1
Чырвонапольскі	100,0	32,8	56,9	64,4	2,7	0,02
Шклоўскі	98,8	86,3	21,9	24,7	11,0	—
Мінская вобласць	98,2	72,0	26,3	47,1	14,6	2,7
Раёны:						
Барысаўскі	99,0	46,0	25,0	47,3	9,8	1,6
Бягомльскі	95,4	76,9	30,6	46,2	46,1	5,9
Грэскі	100,1	36,5	21,2	79,4	3,0	1,3
Заслаўскі	90,6	74,5	19,9	22,2	4,4	2,6
Копыльскі	102,4	61,4	25,7	54,2	8,8	2,1
Крупскі	99,1	87,2	24,4	49,6	17,9	3,6
Лагойскі	96,1	55,4	25,9	35,0	11,6	2,4
Любаньскі	100,4	100,6	34,7	48,5	42,8	6,3
Мінскі	97,5	63,2	20,3	37,3	16,0	0,6
Плешчаніцкі	92,1	28,5	23,0	27,3	13,8	3,5
Пухавіцкі	100,3	77,7	28,9	45,0	26,1	1,0
Слуцкі	101,7	79,6	26,3	55,7	17,2	0,8
Смалявіцкі	97,4	77,5	26,0	33,4	19,5	5,0
Рудзенскі	104,1	85,8	23,8	51,1	13,2	0,2
Старадарожскі	100,0	68,9	35,9	90,5	29,7	0,6
Старобінскі	103,4	89,5	32,0	75,7	9,0	0,9
Уздзенскі	99,1	63,7	23,4	49,3	3,3	1,7
Халопеніцкі	99,7	70,8	22,5	39,8	21,7	7,8
Чэрвеньскі	97,5	84,7	24,0	30,2	1,9	2,9
Чырвонаслабодскі	100,0	81,5	39,1	96,7	10,6	3,5
Дзержынскі	91,7	80,1	30,5	12,6	2,1	3,1
Палеская вобласць	100,6	74,8	38,4	82,2	42,0	0,5
Раёны:						
Брагінскі	102,5	83,0	40,6	80,5	41,9	1,1
Васілевіцкі	100,0	57,6	44,4	76,1	32,2	—
Глускі	99,6	60,1	36,5	33,3	21,9	—
Даманавіцкі	100,0	107,2	36,3	87,4	32,6	0,2
Ельскі	100,0	78,9	31,8	100,0	30,8	0,2
Жыткавіцкі	102,7	53,6	38,6	86,7	43,4	—
Камарынскі	100,0	85,3	43,0	88,8	43,7	1,9
Капаткевіцкі	100,1	71,6	26,5	78,1	51,8	0,8
Лельчыцкі	101,8	85,8	37,5	100,0	83,3	0,6
Мазырскі	102,3	89,1	34,9	88,5	36,5	1,8
Нараўлянскі	100,0	65,9	47,2	97,8	64,6	0,2
Парыцкі	100,0	60,5	40,8	85,6	29,9	—
Петрыкаўскі	100,0	92,8	35,7	100,0	54,0	—
Тураўскі	100,9	47,4	50,0	100,0	60,9	—
Хойніцкі	100,0	81,9	40,4	83,8	23,2	—
Калінкавіцкі	100,0	68,5	33,7	83,1	64,1	—
Усяго па БССР	99,2	74,1	32,0	52,2	28,4	1,4
Было на 15/VIII-39 г.	93,7	64,9	26,0	32,4	26,8	0,03

УВАГА: па Жыткавіцкаму раёну — даныя на 15/VIII-39 г.

УЧОТНА-СТАТЫСТЫЧНЫ АДДЗЕЛ НКЗБ.

ВЕТКАЎСКАЯ МТС ЗРЫВАЕ СЯЎБУ АЗІМЫХ

ВЕТКА, 22 жніўня. (Па тэлефону). Калгасы раёна павінны засеяць 6820 гектараў азімых. У раёне ёсць 23 трактарныя і 43 конныя сеялкі, у МТС налічваецца 70 трактараў. Адным словам, ёсць усе магчымасці сяўбу правесці быстра, у лепшыя агратэхнічныя тэрміны.

Сяўба азімых у раёне пачалася, але праходзіць яна надзвычай маруднымі тэмпамі. За 4 дні калгасы раёна пасеялі толькі 409 гектараў, што складае 5,9 проц. плана.

Поўную адказнасць за марудныя тэмпы сяўбы нясе Веткаўская МТС (дырэктар тав. Ільюшчанка). Вось факты: калгас «Прасвет», Тарасаўскага сельсовета, да гэтага часу не прыступіў да сяўбы толькі таму, што не абмалочана насенне. Поўскладаная малацілка Веткаўскай МТС знаходзіцца тут цэлы месяц, але намалачвае ў дзень у сярэднім па 32 кілаграмы. У калгас два разы прыязджалі дырэктар МТС тав. Ільюшчанка і механік тав. Башылаў, аднак яны не прынялі мер, каб адрамантаваць малатарню і наладзіць бесперабойную малацьбу.

Наогул машыны Веткаўскай МТС скарыстоўваюцца вельмі дрэнна. Трактарная сеялка, якая працуе ў калгасе імені X з'езда Саветаў БССР, Старасельскага сельсовета, з 15 жніўня пасеяла толькі 13,5 гектара жыта. 2 трактарныя і 1 конная сеялка ў калгасе імені Варашылава, Прысняпскага сельсовета, пасеялі 20 жніўня толькі 6 гектараў, а 21 жніўня — 15 гектараў. Пры правільнай арганізацыі працы гэтымі машынамі можна засеяць у многа раз большую плошчу. Дырэкцыя МТС не паклапацілася адрамантаваць як след трактары, не забяспечыла трактарныя брыгады запаснымі часткамі: кольцамі, сярдэчнікамі свячэй і т. д. Адсюль частыя прастоі сеялак.

Майстэрня-перасоўка не аказвае ніякай дапамогі трактарыстам.

Дрэнна адрамантаван пасеўны інвентар і ў Закружскай МТС (дырэктар тав. Ігнаценка). Завезеныя ў калгас імені XVIII партз'езда трактарныя сеялкі цэлы тыдзень рамантуюцца ў полі.

З 11 трактарных сеялак, якія ёсць у Закружскай МТС, прыступілі да сяўбы толькі дзве. Аднак і гэтыя сеялкі працуюць з перабоямі, не выконваюць устаноўленых норм.

Факты гавораць самі за сябе: калі РВК і райком партыі будуць так абыякава адносіцца да работы МТС, то радковая сяўба ў раёне будзе сарвана.

І. ХАЗЕЕЎ,
П. КРЫВАШЭЕЎ.

АГЛЯД ДРУКУ

ПРАПАГАНДА ЕФРЭМАЎСКАГА ВОПЫТУ

(Абласная газета „ВІЦЕБСКІ РАБОЧЫ“)

На Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы ад нашай рэспублікі пабывалі ўжо тысячы калгаснікаў — удзельнікі выстаўкі і экскурсанты. З вялікім захапленнем яны цікавіліся там грандыёзнымі дасягненнямі сацыялістычнай сельскай гаспадаркі, абагачаліся вопытам перадавых людзей, наватараў агратэхнікі.

На выстаўцы многія калгаснікі сустрэліся з майстрамі рэкордных ураджаяў — ефрэмаўцамі, з выключнай цікавасцю вывучалі іх выдатны вопыт.

Ефрэмаўскі рух зарадзіўся ў 1935 годзе, у адказ на заклік таварыша Сталіна дабіцца штогодняй вытворчасці 7—8 мільярдаў пудоў зярна. Гэты выдатны рух носіць назву па імені былога звеннявога калгаса «Іскра», Белаглазаўскага раёна, Алтайскага края, дэпутата Вярхоўнага Савета РСФСР Міхаіла Ефрэмавіча Ефрэмава.

К часу зараджэння ефрэмаўскага руху на палях Белаглазаўскага раёна ўраджай зернавых быў зусім нізкі — 3—4 цэнтнеры з гектара. А ў 1936 годзе звяно Міхаіла Ефрэмавіча сабрала па 60 цэнтнераў зернавых з гектара. Працуючы ефрэмаўскімі метадамі, звеннявыя тт. Санькоў, Плесаўскіх, Ракіцін, Чумакоў і іншыя ў 1937 годзе дабіліся небывала высокага ўраджаю — па 75—85 цэнтнераў зернавых з гектара. І так, з года ў год усё больш і больш шырыцца гэты выдатны рух, разам з ім пашыраюцца плошчы рэкордных ураджаяў.

На Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы з Міхаілам Ефрэмавічам сустрэлася група ўдзельнікаў выстаўкі з Віцебскай вобласці. У цёплай, дружаскай гутарцы выяснілася, што ефрэмаўскі вопыт з поспехам можа быць ужыты на палях Беларускай ССР. У сувязі з гэтым тав. Ефрэмаў праз газету «Віцебскі рабочы» (№ 183 за 11 жніўня) звярнуўся з пісьмом да калгаснікаў Віцебскай вобласці, у якім падрабязна расказвае аб сваім бліскучым вопыце і заклікае калгаснікаў стаць у рады перадавікоў барацьбы за сталінскі ўраджай, за штогодні збор 8 мільярдаў пудоў зярна.

«Трэба прама сказаць, — піша Міхаіл Ефрэмавіч, — што высокія ўраджаі ў нашых руках. І каб іх дасягнуць трэба толькі адно — рушыць на палі новую агратэхніку, стаханаўскую агратэхніку, правераную жыццём, вопытам перадавікоў, дабіцца таго, каб навучыць усіх калгаснікаў культурнай апрацоўцы зямлі, заваяванню высокіх ураджаяў».

У аснову агратэхнікі, якую ўнядраюць ефрэмаўцы, пакладзена тэорыя разліку насення на плошчу глебы і агранамічны комплекс, які забяспечвае расліны пэўнай колькасцю харчавання і вільгаці.

Першай умовай у барацьбе за высокі ўраджай з'яўляецца высокаякасная апрацоўка глебы. Пад пасевы яравых ефрэмаўцы праводзяць ворыва папараў і зябліва плугам з прадплужнікам на глыбіню 22—25 сантыметраў. Адначасова з уборкай праводзіцца лушчэнне сцэрні на глыбіню 4—5 сантыметраў. Зімой робіцца снегазатрыманне. Вясною, як толькі зыйдзе снег і верхавіны грэбляў зяблівага ворыва пачнуць падсыхаць, праводзіцца баранаванне ў адзін—два сляды баронамі «Зігзаг».

Перад сяўбой папары і зяблівае ворыва культывіруюцца па аднаму-два разы, рыхліцца зямля на глыбіню 10—12 сантыметраў. Гэтым ствараецца магчымасць праводзіць глыбокую — на 7—8 сантыметраў — задзелку насення.

Зярно на пасеў адбіраецца самае высокаякаснае, з участкаў, якія даюць найбольш высокі ўраджай. Насенне пратручваецца і яравізіруецца.

Наватары агратэхнікі ефрэмаўцы на вопыце пераканаліся ў неабходнасці павелічэння нормы высеву насення на гектар. Праводзіцца так званы шахматны спосаб сяўбы. Павышаныя нормы высеву рэкамендуецца ўжываць, як правіла, на добра ўгноеных землях.

Выключна вялікую ўвагу аддаюць ефрэмаўцы догляду за пасевамі. На працягу лета тры разы праводзіцца падкормка. Першая падкормка з разліку трох тон гноевай жыжы, разбаўленай дзесяццю тонамі вады на 1 гектар праводзіцца пры паяўленні ўзыходаў, другая — перад кушчэннем і трэцяя — перад пачаткам выхаду раслін у трубку.

«Я лічу, — заяўляе ў заключэнне свайго пісьма тав. Ефрэмаў, — што ефрэмаўскі рух можа і павінен быць з поспехам разгорнут і шырока ўнядрон на сацыялістычных палях ордэнаноснай квітнеючай Беларусі...»

Заклік Міхаіла Ефрэмавіча знайшоў радасны водгук сярод калгаснікаў, якія горача імкнуцца аўладаць яго выдатным вопытам.

Апублікаваўшы пісьмо тав. Ефрэмава, газета «Віцебскі рабочы» склікала нараду аграномаў, спецыялістаў сельскай гаспадаркі, якія працуюць у сістэме аблза. Нарада абмеркавала практычныя пытанні арганізацыі ефрэмаўскіх звенняў. Для дапамогі калгасам у арганізацыі гэтай выключна важнай справы прымацаваны спецыялісты. Аграном тав. Сяргейчык прымацаван да калгаса імені Чырвонай Арміі, Віцебскага раёна, тав. Шаўцоў — да калгаса «Брыгадзір», Аршанскага раёна, тав. Жогаў — да калгаса «Яўна дзіва», Лёзнянскага раёна і т. д.

У наступных нумарах газета змясціла рад артыкулаў, у якіх прапагандыруецца вопыт работы ефрэмаўскіх звенняў. Гэта арганізатарская і прапагандысцкая работа газеты дае ўжо свае станоўчыя вынікі. У сельгасарцелі імені Чырвонай Арміі калгаснікі з вялікай актыўнасцю абмеркавалі пісьмо Міхаіла Ефрэмавіча. Пасля абмеркавання створаны два ефрэмаўскія звяны. Пры дапамозе агранома тав. Сяргейчыка выпрацаван канкрэтны план работы гэтых звенняў. Звяно Міхаіла Страленка абавязалася дабіцца ўраджаю жыта па 50 цэнтнераў з гектара. Звяно Івана Удаўноўскага паставіла задачай сабраць ураджай па 55 цэнтнераў з гектара. Між звеннямі заключан дагавор сацыялістычнага спаборніцтва. Так пачаў зараджацца бліскучы ефрэмаўскі рух у калгасах Віцебскай вобласці.

Вялікую ініцыятыву і арганізатарскую работу праводзіць у гэтым напрамку «Віцебскі рабочы». Гэтая ініцыятыва заслугоўвае пераймання. Задача ўсяго нашага друку — сістэматычна прапагандыраваць выдатны ефрэмаўскі вопыт барацьбы за сталінскі ўраджай, усямерна садзейнічаць шырокаму ўнядрэнню яго ў калгасах нашай рэспублікі.

БЕЗАДКАЗНЫЯ ДЗЕЯННІ КЛІЕНТУРЫ

За апошні час на Беларускай чыгунцы наглядаюцца шматлікія факты прастояў вагонаў пад грузавымі аперацыямі па віне кліентуры. Гэта ў значнай меры затрымлівае абарот вагонаў, які з'яўляецца адным з асноўных вымяральнікаў работы транспарта.

Нядаўна Ўпраўленне Беларускай чыгункі выдзяліла Мінскаму гартопу спецыяльную вяртушку з прымацаваным паравозам для лепшага забеспячэння насельніцтва горада дровамі. Кіраўнікі-ж гартопа дрэнна арганізавалі работу, і вяртушка ў саставе 22 вагонаў вельмі часта прастайвае. 10 жніўня, напрыклад, на станцыі Завішына вяртушка грузілася 7 гадзін замест трох па норме. Начальнік аднаго з участкаў Асіпавіцкага леспрамгаса т. Хлус і загадчык склада т. Грышановіч былі своечасова папярэджаны аб падачы састава, але яны не паклапаціліся аб падрыхтоўцы неабходнай колькасці грузчыкаў. У рэзультаце вагоны і паравоз прасталі непрадукцыйна каля 4 гадзін.

7 жніўня Гомельскаму порту было падана пад пагрузку солі 15 вагонаў, загрузілі-ж усяго 8 вагонаў. Такое-ж з'явішча паўтараецца штодзенна.

Абураючы выпадак затрымання вагонаў меў месца 11 жніўня на станцыі Асіпавічы. У 2 гадз. 44 мінуты ночы на адрас Заготзярно прыбыла 16 вагонаў мукі. Яе выгружалі да 8 гадзін вечара. Вагоны прастаялі пад пагрузкай 17 гадзін 16 мінут.

Ёсць нямала фактаў, калі цыстэрны, у якіх чыгунка адчувае востры недахват, па некалькі сутак прастайваюць пад налівам. 11 жніўня на станцыі Рагачоў 25-тонная цыстэрна № 27386 прастаяла пад налівам двое сутак. Вялікі прастоі цыстэран і на ст. Крычаў.

Безадказныя дзеянні кліентуры парушаюць графік работы чыгункі.

Н. ЗЕНЬКОЎ.

Папулярызаваць вопыт перадавікоў

Рад фінансавых органаў Беларусі дабіўся значных поспехаў у выкананні плана абавязковых плацяжоў. Калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «Новы будаўнік», Трэскаўскага сельсовета, Заслаўскага раёна поўнасцю ўплацілі сельгаспадатак, налічаны на 1939 год. Падатковы агент Рогаўскага сельсовета, Заслаўскага раёна, т. Несцяровіч пры ўручэнні плацежных паведамленняў сабраў 3.285 рублёў сельгаспадатку, падатковы агент Шаршунскага сельсовета тав. Гарэлік сабраў 2.500 рублёў.

Фінансавы актыў Махновіцкага сельсовета, Ельскага раёна, план мабілізацыі сродкаў III-га квартала выканаў на 123 процанты.

Падатковае ўпраўленне Наркамфіна БССР павінна шырока папулярызаваць вопыт перадавых фінансавых работнікаў.

А. ЖАНЕЎСКІ.

КАШТОЎНАЕ МЕРАПРЫЕМСТВА

ЦЕРАХОЎКА. (Кар. «Звязды»). За апошнія годы ў Церахоўскім раёне пабудавана 21 лазня, прыведзены ва ўзорны парадак калодзежы. Работнікі ўрачэбных участкаў і медпунктаў праводзяць сярод калгаснага насельніцтва вялікую санітарна-масавую работу. Імі падрыхтавана некалькі сот значкістаў санітарнай абароны.

Па ініцыятыве раённага дзяржаўнага санітарнага інспектара тав. Корбута, узнагароджанага Наркаматам аховы здароўя СССР значком «Отличник здравоохранения», у раёне праводзіцца санітарны месячнік. За перыяд месячніка медыцынскія работнікі прачытаюць у калгасах рад лекцый аб санітарнай прафілактыцы.

Намечана арганізаваць у калгасах 15 санітарных пастоў і санітарную дружыну, а таксама падрыхтаваць 450 значкістаў «ГСА» першай і другой ступені.

Церахоўскі РК КП(б)Б і РВК падтрымалі каштоўную ініцыятыву работнікаў аховы здароўя.

ПРЫЗЫЎНІКІ ПАДРЫХТАВАЛІ КВАЛІФІКАВАНУЮ ЗМЕНУ

ЛЕПЕЛЬ. З вялікай радасцю сустракаюць дзень прызыва ў рады любімай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі прызыўнікі Лепельскай машынна-трактарнай майстэрні. Яны ўпорна працуюць над аўладаннем ваеннымі ведамі. Тт. Асоўскі, Каваленка, Маляўка, Блях і Міхно — варашылаўскія стралкі, значкісты ГПА, ППХА і ГСА.

Сіламі прызыўнікаў у МТМ падрыхтавана 25 варашылаўскіх стралкоў, 55 значкістаў ППХА, многа значкістаў ГПА і ГСА. Тав. Асоўскі падрыхтаваў да здачы норм на званне варашылаўскага стралка першай ступені 15 чалавек і 7 чалавек — другой ступені.

Усе прызыўнікі МТМ з'яўляюцца стаханаўцамі. Кожны з іх на сваё месца падрыхтаваў кваліфікаваную змену. Слесар-аўтагеншчык тав. Асоўскі навучыў майстэрству сваёй справы рабочага Буевіча. Прызыўніка-машыніста тав. Маляўка заменіць яго вучань тав. Залатар.

Выдатнае папаўненне пасылае ў Чырвоную Армію друкарня раённай газеты. Прызыўнікі-наборшчыкі тт. Раманенка, Фрыдман і Парфімовіч здалі нормы на 4 абаронныя значкі. Тав. Раманенка падрыхтаваў для самастойнай работы трох вучняў. Падрыхтавалі сабе замену і астатнія прызыўнікі друкарні.

(БЕЛТА).

НАРВЕЖСКАЯ ДЭЛЕГАЦЫЯ АБ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎЦЫ

СТАКГОЛЬМ, 22 жніўня. (ТАСС). Дэлегацыя прафсаюза сельскагаспадарчых і лясных рабочых Нарвегіі, якая наведала Усесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку ў Маскве, днямі вярнулася назад. Адзін з удзельнікаў дэлегацыі настаўнік Хауген у нарвежскай газеце «Арбейдэрбладэт» падзяліўся сваімі ўражаннямі аб выстаўцы. «Я ніколі не бачыў выстаўкі такой прыгожасці, — заявіў Хауген, — рускія прызвалі на службу для ўпрыгожання выстаўкі мастацтва ў асобе скульптараў і мастакоў». Хауген падрабязна апісвае экспанаты і павільёны. Ён заяўляе, што ўсё бачанае ім «з'яўляецца сведчаннем высокага стану совецкай сельскай гаспадаркі». Хауген у наступных словах рэзюміруе свае ўражанні: «Гэта выстаўка будзе мець велізарнае значэнне для сельскай гаспадаркі Совецкага Саюза».

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

У паўднёва-усходняй частцы правінцыі Хубэй, у раёне Тушчань, партызаны ў схватках з японцамі забілі звыш 100 чалавек.

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

Апошняе наступленне японцаў у паўднёва-усходняй частцы правінцыі Шаньсі, у раёне Цзэчжоу, закончылася правалам. У рэзультаце атак кітайскіх войск у раёне Цзэчжоу японскія часці пачалі адыход з займаемых імі пазіцый у паўночным напрамку ўздоўж Бэйгуан-Цзэчжоўскага шасэ.

У ноч на 14 жніўня пасля вулічнага бою кітайскія войскі занялі Шунцзі.

**

20 жніўня горад Пзялзін (рачны порт на паўднёвы захад ад Чэнду — сталіцы правінцыі Сычуань) падвергся налёту японскіх аэрапланаў. Бамбардыроўкай у горадзе быў выкліканы пажар. Многа ахвяр сярод насельніцтва.

14 жніўня ў цэнтральнай частцы правінцыі Гуансі, у раёне Янчань, збіў вымушаную пасадку японскі бамбардыроўшчык. Лётчык узят у палон.

ЗАЯВА ДВУХ КІТАЙЦАЎ

ЛОНДАН, 22 жніўня. (ТАСС). Газета «Ньюс кронікл» паведамляе, што два кітайцы — Чу Чун-цзі і Янь Хань-чунь звярнуліся да англійскіх улад Ганконга з пісьмом, у якім заяўляюць, што забойства японскага стаўленіка ў Цяньцзіне— Чэн Сі-кэна зроблена імі.

Як вядома, у забойстве Чэн Сі-кэна абвінавачваюцца чатыры кітайцы, якія знаходзяцца пад арыштам на тэрыторыі англійскай канцэсіі ў Цяньцзіне. Нядаўна англійскі ўрад згадзіўся выдаць іх суду марыянетачнага «ўрада». Вышэйпамянёныя два кітайцы прапануюць у сваім пісьме праверыць дакладнасць іх прызнання шляхам злічэння почарка пісьма з почаркам запіскі, у якой яны прасілі Чэн Сі-кэна выйсці з кінотэатра на вуліцу, дзе ён і быў застрэлен. Іх віноўнасць можа быць таксама праверана па адбітках пальцаў, якія павінны адпавядаць адпячаткам, выяўленым на рэвальверы. Аўтары пісьма паведамілі, што яны гатовы добраахвотна прадстаць перад англійскім судом, калі толькі англійскія ўлады абяцаюць не выдаваць іх японцам.

Падрыўная дзейнасць Ван Цзін-вея

ЧУНЦЫН, 22 жніўня. (ТАСС). Апошнюю паездку ў Кантон Ван Цзін-вей скарыстаў для стварэння прояпонскіх арганізацый, якія прыкрываюцца шыльдамі «антыкомуністычных саюзаў». Па заданню японцаў ванцзінвееўцы прабуюць стварыць мясцовую армію «уміратварэння». Набор робіцца сілай.

Для вядзення кампаніі за мір з японцамі Ван Цзін-вей рэгулярна атрымлівае ад японскага штаба па 1,5 мільёна даляраў у месяц. На гэтыя грошы выдаецца многа ўсякіх лістовак, газет і т. д.

**

ШАНХАЙ, 22 жніўня. (ТАСС). Паведамляюць, што ўчора Ван Цзін-вей вярнуўся з Кантона ў Шанхай. Яго рэзідэнцыя яшчэ дакладна невядома, але мяркуюць, што ён будзе жыць у асабняку ў непасрэднай блізасці ад кантраліруемага японцамі горнага дома «Голівуд». Асабняк абаронен высокімі сценамі з калючым дротам на версе і знаходзіцца пад узмоцненай аховай японскай паліцыі.

Заява сенатара Пітмена

НЬЮ-ЁРК, 22 жніўня. (ТАСС). Старшыня сенацкай камісіі па замежных справах Пітмен у гутарцы з прадстаўнікамі друку заявіў, што ЗША павінны пабудаваць такі ваенна-марскі флот, які поўнасцю панаваў-бы на абодвух амерыканскіх узбярэжжах — Ціхага і Атлантычнага акіянаў.

Пітмен заявіў далей, што, гаворачы аб панаванні на ўзбярэжжы абодвух акіянаў, ён мае на ўвазе таксама і неабходнасць абароны ўзбярэжжа Цэнтральнай і Паўднёвай Амерыкі. Пітмен падкрэсліў, што міжнародная абстаноўка надзвычай напружана. Нам усім вядома, сказаў ён далей, што Японія нарушае свой дагавор з ЗША. Я прадаўжаю настайваць на ўвядзенні эмбарго (забароны) на экспарт ваенных матэрыялаў у Японію. Я вітаю прымяненне больш строгай палітыкі ў адносінах да той краіны, якая пагарджае інтарэсамі цывілізацыі.

НА ІЗМІРСКІМ КІРМАШЫ

ІЗМІР, 22 жніўня. (ТАСС). Ізмірскія газеты «Ені асыр» і «Анадолу» 21 жніўня змясцілі падрабязныя водгукі аб совецкім павільёне на Ізмірскім кірмашы. Газета «Ені асыр» піша, што совецкі павільён з'яўляецца адным з лепшых.

З поваду адкрыцця совецкага павільёна паўпрэд СССР у Турцыі тав. Тэрэнцьеў 21 жніўня даў снеданне. На снеданні прысутнічалі міністр гандлю Джэзмі Эрчын, Ізмірскі губернатар Этэм Окут, старшыня муніцыпалітэта г. Ізміра Бехчэт Юз, начальнік паліцыі, рэдактары газет, дэпутаты камутая (парламента) і іншыя дзеячы.

Напружанае становішча ў Данцыгу

ЛОНДАН, 22 жніўня. (ТАСС). Данцыгскі карэспандэнт газеты «Дейлі геральд» паведамляе, што большая частка гарадскога транспарта ў Данцыгу мабілізавана для ваенных патрэб. Учора ў горадзе з'явіліся танкі, якія ішлі ў напрамку Дзіршау.

Карэспандэнт заяўляе, што на аэрадроме ён бачыў шэсць знішчальнікаў тыпу «Месершмідт». Учора прайшлі тры грузавікі з абсталяваннем для палявых тэлефонаў. Многія палякі прыгатаваліся, у выпадку неабходнасці, вывезці свае сем'і з Данцыгу.

УЧОРА НА ВЫСТАЎЦЫ

МАСКВА, 22 жніўня. (Спец. кар. «Звязды»). На 21 жніўня на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы было зарэгістравана 1.164.305 наведвальнікаў. Адну толькі палатку Папаніна за гэты час агледала 541.998 чалавек.

За дзве дэкады на выстаўцы прачытана 40 лекцый і дакладаў. Перад калгаснікамі выступілі выдатныя вучоныя краіны: акадэмікі Лысенка, Цыцын, Вавілаў, Якушкін, Скрабін, Бурдэнка і вядомыя стаханаўцы соцыялістычных палёў: Оськін, Ефрэмаў, Чуманаў і інш.

Учора на выстаўку прыбыў знатны калгаснік-далёкаўсходнік Тогачы Данзанаў. Гэта імя добра знаёма наведвальнікам выстаўкі па павільёну Далёкага Усхода. У павільёне паказана мінулае жыццё Данзанава ў бруднай, цёмнай, цеснай юрце і сённяшняе заможнае і шчаслівае жыццё у добрай, утульнай кватэры.

Павільён Кіргізскай ССР наведала знатная звеннявая калгаса «Трэці Інтэрнацыянал» Турсун Атабаева, якая ўстанавіла ў 1936 годзе сусветны рэкорд збору цукровых буракоў — 1.326 цэнтнераў з гектара.

На выстаўку прыбыла дэлегацыя італьянскага міністэрства земляробства. У канцы дня яна наведала павільён Сібіры, дзе азнаёмілася з ефрэмаўскай агратэхнікай.

Учора павільён «Зярно» агледаў міністр земляробства Фінляндыі п. Хейкінеп.

**

На выстаўку штодзенна прыбываюць новыя экспанаты. У павільён БССР з Гомельскай вобласці прыбылі новыя сарты кавуноў. У павільён Азербайджана дастаўлены кавуны вагой у 25—30 кілаграмаў.

На рысавых палях выстаўкі даспявае далёкаўсходні рыс. Ён дасць да 70 цэнтнераў зярна з гектара.

**

Сёння, у павільёне БССР прафесар Горацкага сельскагаспадарчага інстытута т. Вейс прачытаў калгаснікам лекцыю на тэму: «Механізацыя сельскай гаспадаркі». На лекцыі прысутнічала звыш 100 калгаснікаў — экскурсантаў з Беларусі.

А. МАТУСЕВІЧ.

ПОМНІК Н. В. ГОГАЛЮ Ў МАСКВЕ

Камітэт па справах мастацтваў пры Соўнаркоме СССР адкрывае ў бліжэйшы час у музеі А. М. Горкага выстаўку праектаў новага помніка вялікаму рускаму пісьменніку Н. В. Гогалю, які намечана пабудаваць у Маскве на рэканструяванай плошчы ля Кіеўскага вакзала.

На выстаўцы будзе прадстаўлена 10 конкурсных праектаў. Сярод аўтараў — заслужаны дзеяч мастацтваў М. Г. Манізер, Г. І. Мотовілаў, А. А. Мануйлаў, В. Б. Пінчук, З. М. Віленскі і інш. (ТАСС).

НОВЫЯ ВЫРАТАВАЛЬНЫЯ СУДНЫ

ЛЕНІНГРАД, 21 жніўня. (Кар. «Праўды»). Флатылія выратавальных падводных работ [illegible] (Эпрон) папаўняецца [illegible] судамі. Адно з іх будуецца зараз на заводзе імені Марці. [illegible] нах б[illegible] лі. Це[illegible] адліўн[illegible] вальным абсталяваннем.

ВОПЫТНЫЯ ТУРБІНЫ ДЛЯ ВЯЛІКАЙ ВОЛГІ

ЛЕНІНГРАД, 21 жніўня. (Кар. «Праўды»). Металічны завод імені Сталіна прыступіў да вырабу двух вопытных вадзяных турбін для гідрастанцый Вялікай Волгі.

Першая вопытная турбіна будзе мець магутнасць у 700 кіловат і 1.500 абаротаў у мінуту, другая — магутнасцю ў 2.750 кіловат — будзе мець 750 абаротаў у мінуту.

20 жніўня ў мінскім парку культуры і адпачынку на вуліцы Пушкіна адбыліся Усебеларускія спартыўныя спаборніцтвы калгаснікаў-фізкультурнікаў, прысвечаныя Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. НА ЗДЫМКУ: [illegible] калгаснікі сельгасарцелі імені Леніна (Мінскі раён) [illegible] Данілевіч [illegible]. Фото І. Казлоўскі.

ВЕЛАПРАБЕГ СОПКА ЗААЗЁРНАЯ—ЗАХОДНЯЯ ГРАНІЦА

Веласіпедысты-хасанаўцы ў Рослаўлі

Учора ўдзельнікі велапрабегу сопка Заазёрная — Заходняя граніца прыбылі ў Смаленск. На тэрыторыю Совецкай Беларусі яны прыбудуць 24 жніўня. Супрацоўнік «Звязды» звязаўся з камандзірам велапрабегу т. А. Піхоцкім, які заявіў наступнае:

— Толькі што прыбылі ў Рослаўль. Пройдзена 10.617 кіламетраў. 23 жніўня [illegible] Будзем начаваць у Віцебску. У Мінск прыбудзем 26 жніўня, а ў Негарэлае—27. Там завяршыцца наш грандыёзны велапрабег. Адчуваем сябе добра. Прывітанне працоўным БССР.

ДАКЛАДЫ АБ МІЖНАРОДНЫМ СТАНОВІШЧЫ Ў КАЛГАСАХ

ГЛУСК. Вялікую цікавасць праяўляюць калгаснікі да пытанняў міжнароднага становішча. Аддзел прапаганды і агітацыі Глускага РК КП(б)Б правёў у калгасах «Бальшавік», «Чырвоная зорка», «Чырвоны усход», «Бохан» і ў радзе іншых калгасаў сходы з дакладамі аб міжнародным становішчы і знешняй палітыцы СССР.

На сходах прысутнічалі амаль усе калгаснікі. Дакладчыкам задавалася шмат пытанняў аб узаемаадносінах Германіі і Польшчы, аб становішчы ў Кітаі, аб японскіх правакацыях на [illegible] граніцы і інш. У сваіх выступленнях калгаснікі адабралі знешнюю палітыку Совецкага ўрада і абавязаліся ўмацоўваць калгасы [illegible].

Даклады аб міжнародным становішчы і знешняй палітыцы Совецкага Саюза намечана правесці ў 50 калгасах раёна. Дакладчыкамі вылучана 17 чалавек з раённага партактыва. (БЕЛТА).

Спартсмены калгаса „Комсамол Гомельшчыны"

На спартыўных пляцоўках сельскагаспадарчай арцелі «Комсамол Гомельшчыны», Рамашанскага сельсовета, Гомельскага раёна, заўсёды многа людзей. Тут можна бачыць [illegible] юнакоў і дзяўчат. Яны сістэматычна трэніруюцца па розных відах спорту і гімнастыцы.

Фізкультурны гурток калгаса складаецца з 63 чалавек. 22 з іх здалі нормы на значок ГПА першай ступені. 17 чалавек здалі нормы БГПА.

Лепшымі ў калгасе лічацца фізкультурнікі [illegible] калгаснік А. Дзеравянкін [illegible] калгаснік А. Я. Старавойтаў [illegible].

К. НІКІТАЎ, В. ЯСЬКОЎ.

НАРЫСЫ ПА ГІСТОРЫІ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ

Інстытут літаратуры і мовы Акадэміі навук БССР закончыў складанне нарысаў па гісторыі беларускай літаратуры. Размер іх 30 аркушаў.

Нарысы ахапляюць усю беларускую літаратуру, пачынаючы з старажытнай і канчаючы сучаснай совецкай літаратурай.

Над нарысамі працавалі — прафесар М. Н. Дабрынін, калектыў навуковых работнікаў інстытута (тт. Барысенка, Ларчанка, Дворкіна, Фіглоўская і інш.), а таксама крытыкі Клімковіч, Модэль, Кучар і Бярозкін.

УСЕСАЮЗНЫ АГЛЯД ВЫКАНАЎЦАЎ НА НАРОДНЫХ ІНСТРУМЕНТАХ

Музыкальнае ўпраўленне Камітэта па справах мастацтваў пры СНК СССР рашыла правесці ўсесаюзны агляд выканаўцаў на народных інструментах. У аглядзе прымуць удзел каля трохсот лепшых народных музыкантаў усіх рэспублік. Кожная рэспубліка будзе прадстаўлена сваімі нацыянальнымі інструментамі, аж да самых старадаўніх, часткова ўжо забытых.

Агляд будзе праводзіцца ў тры туры. Ён пачнецца ў пачатку верасня ў сталіцах саюзных рэспублік, а з 20 верасня будзе перанесен у Маскву.

ЦЫРК

ВЫСТУПЛЕННЕ Б. ЭДЭРА

Зараз у мінскім цырку праходзяць гастролі [illegible] мастака-дрэсіроўшчыка [illegible] трупы. Праграма гэтай трупы [illegible] разнастайная. [illegible]

[illegible] ты. Свой вопыт ён перадае маладым артыстам — дрэсіроўшчыкам.

Выступленне Б. Э. Эдэра мела вялікі поспех у гледачоў. П. ВІХРОЎ.

НАСУСТРАЧ МІЖНАРОДНАМУ КОМУНІСТЫЧНАМУ ЮНАЦКАМУ ДНЮ

ГЛУСК. Комсамольскія арганізацыі раёна рыхтуюцца да XXV Міжнароднага комуністычнага юнацкага дня. Партыйны і комсамольскі актыў праводзіць у калгасах і ўстановах раёна даклады і гутаркі аб свяце.

Комсамольцы сустракаюць свята ўмацаваннем абароннай работы, масавай здачай норм на абаронныя значкі. У гэты дзень будуць здаваць нормы на значкі 17 комсамольцаў у калгасе ім. Молатава, 30—у арцелі «КІМ» і інш. У час свята будзе праведзен 20-кіламетровы паход у процівагазах. Піянерскія атрады рыхтуюць вечары, прысвечаныя Міжнароднаму юнацкаму дню.

Падрыхтоўчая работа да гэтай даты звязваецца з арганізацыяй вывучэння Палажэння аб выбарах, для чаго комсамольскімі арганізацыямі вылучаны дзесяткі агітатараў. (БЕЛТА).

АГІТПРАБЕГ МОТАЦЫКЛІСТАЎ-АСОАВІЯХІМАЎЦАЎ

ЦС Асоавіяхіма БССР арганізуе агітацыйны мота-прабег па маршруту Мінск — Бабруйск — Гомель — Магілеў — Орша — Віцебск — Мінск.

Мэта прабегу — папулярызацыя дагавору на соцыялістычнае спаборніцтва па абароннай рабоце паміж двума фарпостамі Совецкага Саюза — БССР і Далёкім Усходам і канкрэтная дапамога калгасным арганізацыям у разгортванні абароннай работы.

Удзельнікі прабегу—мотацыклісты-асоавіяхімаўцы фабрык «Кастрычнік» і імя Кагановіча, Акадэміі навук і т. д.

ДЗЁННІК

Аддзел прапаганды і агітацыі Мінгаркома КП(б)Б паведамляе, што 25 жніўня, у 7 гадзін вечара, у Доме партактыва (малая зала) адбудзецца семінар рэдактараў шматтыражак і насценных газет па пытанню «Аб надыходзячых выбарах у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных і задачах нізавога друку».

В. а. адказнага рэдактара Т. С. ГАРБУНОЎ

Кінотэатр «Чырвоная зорка» «ВСАДНИКИ»

«Інтэрнацыянал» «СОВЕРШЕННОЛЕТИЕ»

Кінотэатр «Родина» «МУЖЕСТВО»

Дзіцячае кіно «В ЛЮДЯХ»

Кіно «Спартак» «БРОНЕНОСЕЦ ПОТЕМКИН»

ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
28 жніўня
Прэм'ера
ДРЫГВА
Сапраўдны абанемент № 97.
Опера ў 4-х дзеях.
Білеты, узятыя на 23 жніўня, сапраўдны на 28.
Спектаклі «РУСАЛКА» 24 і 30 адмяняюцца.

Кінотэатр «НАВІНЫ ДНЯ»
1. З хутароў у калгасныя паселішчы.
2. Журналы Маскоўскай студыі кінохронікі № 70 і 71.

ДЗЯРЖЦЫРК
Сёння буйнейшы атракцыён
Гастролі заслужанага артыста рэспублікі
Б. Э. ЭДЭРА
са сваёй групай берберыйскіх ЛЬВОЎ
Штодзенна вялікае цыркавое прадстаўленне ў 3-х аддзяленнях. Прымае ўдзел уся трупа.
Пачатак у 9 гадз. веч.

Кіно «Парыжская Комуна» (Пушкіна, 64) «ЧЕЛОВЕК С РУЖЬЕМ»

МІНСКАЕ АБЛАСНОЕ АПТЭКАЎПРАЎЛЕННЕ
аб'яўляе НАБОР аптэкарскіх вучняў
У АПТЭКІ ВОБЛАСЦІ.
АД ПАСТУПАЮЧЫХ ПАТРАБУЮЦЦА НАСТУПНЫЯ ДАКУМЕНТЫ: ЗАЯВА, АТЭСТАТ АБ СКАНЧЭННІ НЯПОЎНАЙ СЯРЭДНЯЙ ШКОЛЫ (7 класаў), КАРОТКАЯ АЎТАБІЯГРАФІЯ і 2 ФОТАКАРТКІ.
ТЭРМІН ПРЫЁМУ ЗАЯЎ ДА 1 ВЕРАСНЯ.
Адрас: Мінск, вул. М. Горкага, 1.
ДЫРЭКЦЫЯ.

РЭВІЗІЙНАЙ БРЫГАДАЙ МІНСКАГА АБЛАСНОГА ЎПРАЎЛЕННЯ ДЗЯРЖПРАЦАШЧАДКАС І ДЗЯРЖКРЭДЫТА
праводзіцца
РЭВІЗІЯ Мінскай центральнай ашчаднай касы № 16 і падсправаздачных ёй кас.
Просьба да ўсіх грамадзян, якія маюць СКАРГІ або прапановы аб рабоце ашчадкас, звяртацца да рэвізійнай брыгады, якая знаходзіцца ў памяшканні Мінскай цэнтральнай ашчадкасы № 16 (Совецкая, 29) ДА 5 КАСТРЫЧНІКА 1939 года.
РЭВІЗІЙНАЯ БРЫГАДА МІНСКАГА АБЛАСНОГА ЎПРАЎЛЕННЯ ДЗЯРЖПРАЦАШЧАДКАС І ДЗЯРЖКРЭДЫТА.

Бацькі і вучні!
непатрэбныя вам стабільныя падручнікі
ПРАДАВАЙЦЕ
кніжным і культмагазінам і кіёскам
Упраўлення кнігагандлю ДВБ, КОГІЗ'а і мясцовага гандлю
У МЕНСКУ:
У магазінах ДВБ
№ 1 — Ленінская, 15
№ 2 — Няміга, 15
№ 3 — Совецкая, 39
№ 4 — Совецкая, 147
№ 7 — Совецкая, 47
У магазінах КОГІЗ'а
№ 1 — Совецкая, 57
№ 3 — Совецкая, 71
У магазінах Менпромгандля
№ 28 — Ленінская, 15
№ 8 — Совецкая, 29
У астатніх гарадах і раёнах БССР усім кніжным культмагазінам і кіёскам у школах.

ВЫГАДНА ЗАХОЎВАЦЬ ГРОШЫ У АШЧАДНАЙ КАСЕ НА ТЭРМІНОВЫМ УКЛАДЗЕ
па гэтых укладах ашчадная каса плаціць 5% гадавых
Пры атрыманні тэрміновага укладу раней 6 мес. укладчык атрымлівае 3% гадавых, як па звычайнаму укладу.
Захоўвайце свае зберажэнні на тэрміновых укладах!
Управленне Ашчадкас і Дзяржкрэдыта БССР

РЫХТУЙЦЕСЯ ДА НОВАГА ВУЧЭБНАГА ГОДА.
ДА ЎВАГІ ПАЧАТКОВЫХ, НЯПОЎНЫХ СЯРЭДНІХ ШКОЛ І ІНШЫХ ВУЧЭБНЫХ УСТАНОЎ:
МАГАЗІН № 56 МІНГОРПРАМГАНДЛЮ
К НОВАМУ ВУЧЭБНАМУ ГОДУ ПАПОЎНЕН
ВУЧЭБНА-НАГЛЯДНЫМІ ДАПАМОЖНІКАМІ
НОВАГА ВЫПУСКУ ПА ЎСІХ ТЭМАТЫКАХ ДЛЯ СЯРЭДНІХ ШКОЛ І ВЫШЭЙШЫХ ВУЧЭБНЫХ УСТАНОЎ

ПА ФІЗІЦЫ, МАТЭМАТЫЦЫ, ХІМІІ, БІЯЛОГІІ і інш. вучэбных дысцыплінах.
ПРАЕКЦЫЙНУЮ АПАРАТУРУ І ЛІХТАРЫ, АЛАСКОПЫ, ЭПІДЫЯСКОПЫ з электрычнымі і карбіднымі асвятленнямі.
ДЫЯПАЗІТЫВЫ на шкле і на плёнцы: ПА ГІСТОРЫІ, ЛІТАРАТУРЫ, ФІЗІЦЫ, ГЕАГРАФІІ і іншых галінах.

ДРУКАВАНЫЯ ДАПАМОЖНІКІ: КАРТЫ ГЕАГРАФІЧНЫЯ, ГІСТАРЫЧНЫЯ КОНТУРНЫЯ, ГЛОБУСЫ, АТЛАСЫ, ТАБЛІЦЫ І КАРЦІНЫ.

ЁСЦЬ ВЯЛІКІ ВЫБАР розных МІКРАСКОПАЎ (павелічэнне 1350, 600 і 200 раз), розных ВАГ, СКІЛЕТЫ, штучныя, ТОРСЫ для вышэйшых вучэбных устаноў і т. д.
ЗАКАЗЫ ВЫСЫЛАЮЦЦА ПАШТОВЫМІ ПАСЫЛКАМІ І АДГРУЖАЮЦЦА ПА ЧЫГУНЦЫ.
ПРЭЙСКУРАНТЫ ВЫСЫЛАЮЦЦА БЯСПЛАТНА ПА ПАТРАБАВАННЮ ПАКУПНІКА.
Своечасовая падача заказа гарантуе акуратнае яго выкананне.
ЗАКАЗЫ ЧАКІРОЎВАЙЦЕ па адрасу: Мінск, рог. Карла Маркса і Комсамольскай, Дом Наркамлеса, магазін № 56, Мінгорпрамгандлю. Тэлефон 20-567. Р/рах. у Міндзяржбанку № 22061003.
МІНГОРПРАМГАНДАЛЬ.

ДА ЎВАГІ ПРАЎЛЕННЯЎ КАЛГАСАЎ.
Раённымі і гарадскімі інспекцыямі Дзяржстраха РАЙГАРФА праводзіцца прыём на ДОБРАВОЛЬНАЕ
СТРАХАВАННЕ АЗІМЫХ ПАСЕВАЎ
АЗІМЫЯ ПАСЕВЫ могуць быць застрахаваны ад вымярзання, вымачак, выпрэвання, замаразкаў, паводак, градабіцця, ліўняў, бур і агню на карню.
Прыём на страхаванне ад усіх пералічаных стыхійных бедстваў праводзіцца ДА КАНЦА СЕВУ АЗІМЫХ, але не пазней тэрміна, устаноўленага для севу азімых культур.
Па сканчэнні севу азімыя пасевы прымаюцца на страхаванне толькі ад градабіцця, ліўняў, бур і агню на карню.
Адказнасць Дзяржстраха пачынаецца з моманту ўсходаў і прадаўжаецца да ўборкі ўраджаю.
Азімыя пасевы могуць быць застрахаваны да поўнага кошту планавага ўраджаю.
Па добраахвотнаму страхаванню пасеваў прадастаўляецца растэрміноўка плацяжоў.
Па жаданню калгасаў зараз-жа можна страхаваць і яравыя пасевы 1940 года.
ДЛЯ ЗАКЛЮЧЭННЯ СТРАХАВАННЯ ЗВЯРТАЙЦЕСЯ ДА ЎЧАСТКОВЫХ ІНСПЕКТАРОЎ І ДА СТРАХАВЫХ АГЕНТАЎ ДЗЯРЖСТРАХА.
УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР.

Уп. Галоўлітбела № Л—2538. Мінск, друкарня «Звязды», Совецкая, 49. К., М., Ш.